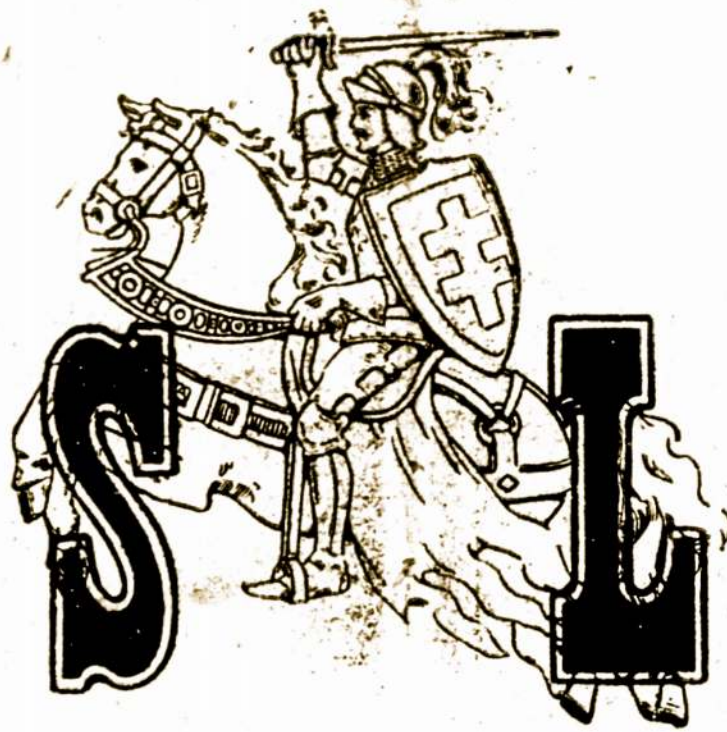

AMERIKOS LIETUVIS

LITHUANIAN AMERICAN

Published and distributed under permit (No. 672) authorized by the Act of October 6, 1917, on file at the Post Office of Worcester, Mass. By order of the President. Will H. Hays, Postmaster General.

No. 2 Vol. X.

PHONE PARK 6407.

WORCESTER, MASS., 12 d. Sausio (January), 1922 m.

KAINA 5 CENTAL

10 Metai

VILNIAUS RINKIMUOSE DALYVAUJA TIK VIENI LENKAI. NAUJAS LIETUVOS UŽRUBEŽIŲ MINISTERIS. LENKŲ PRIEVARTA VILNIUJ

Lietuviai reikalauja Suv. Valst. patremt Lenkiją. Reikalauja atšaukt kariumenę. Dideli pasipiktinimai francuzais. Francuzijos politikieravimas. Didelės viesulos. Doliaris gali liktis vertu 5 centų. Rusai jau kariauja Karelįoj. Sumazįs išlaidas. Ką reiškia rusiškas rublis.

VILNIAUS RINKIMUOSE DALYVAUJA TIK LENKAI.

Washington, D. C. Lenkų paskelbtuose rinkimuose i "Litwa srodkowa" seima, Vilniuje dalyvauja tik vieni lenkai. Žydai, gudai, vokiečiai ir rusai, rinkimuose dalyvaut atsisakė. Žydu sąjunga "Bund" šituos rinkimus boikotuoja. Lenkai rinkimus gabeną iš Lenkijos gilumos, net iš šelpo, įskai rengiasi atvažiuoti ir dalyvaut rinkimuose.

NAUJAS MINISTERIS.

Kaunas, Lietuvoj. Vieton pasitraukusio Lietuvos užrubežų ministerio Purickio, paskirta Jurgutis. Iš profesijos, kaip Purickis, taip ir dabartinis Jurgutis, yra kunigas ir priklauso klerikalų partijai. Kaslink buvusio užrubežų ministerio Purickio, pastaromis dienomis iškilo skandalas; priimama jam "šmugelystė," nes su jo žinia buvo slaptai gabenama Rusijon Lietuvos gėrybės.

LENKŲ PRIEVARTA.

Vilnius, Lietuvoj. Lenkų valdžia, pamačiusi baltavimą jų įvedamo balsavimo rinkimams vadinaman seiman, išleido dekretą No. 427, kuriuomi grumojama baust kalėjimu visus tuos, kurie varys agitaciją, kad rinkimuose nedalyvaut. Prisykta žvalgams surašyt vardus ir žmonių, kurie rinkimuose ne dalyvau.

LIETUVIAI REIKALAUJA PATREMT LENKIJĄ.

"Washington Post" iš 28 d. Gruodžio skelbia, kad Suv. Valst. lietuvių organizacijos per Lietuvos legaciją i teikė prezidentui Hardingui ir kongreso nariams prašymą, kuriame reikalaujama, kad Suv. Valstijos neduotų Lenkijai jokios paramos (pašelpa, paskola ir tp.), kad tuomi ją patremus už saivališką paveržimą Vilniaus sostinės, kurs yra Lietuvos nuosavybe, ir sulaužymą padarytus su Lietuva sutarties.

LENKAI PABUGO SAVO ŠEŠĖLIJ.

Pastaromis dienomis, paplitus žinioms, kad lenkų įvedamiems rinkimams Vilniaus seiman, apart

lenkų daugiaus niekas nesirengia rinkimuose dalyvaut, lenkai įsigando o jų laikraščiai sieksniuose straipsniuose rėkia, kad tai lietuvių propagandos vaisiai, nes kai "władza kowenska," taip ir užrubežiuose gyvenanti lietuviai deda didelius pinigus, kad tik žmones atitraukus nuo rinkimų. Girdi, Suvienytose Valstijose gyvenanti lietuviai, tam tikslui kas savaitė siunčia po kelias dešimtis tukstančių doliarų. Tik susiramina dar jie, kad Pilsudski tą viską atitaisys.

PIKTINASI LAIDOTUVĖMIS.

Philadelphia, Pa. Spaudoje ir aristokratų tarpe labai piktinamasi mirusio senatoriaus Penrose laidotuvėmis, i kurias niekas ne prileista. Lavonas nulydėta i jo namus ir ten prie budėjimo dalyvavo tik vėlionio tris broliai su savo šeimynomis. I kapus keturiais automobiliais irgi tik tie patįs nulydėjo, visi nekvietę jo draugų, nė tolimesnių giminių. Dargi i kapus norintiems i-eit laikraščių korespondentams pagrumota, ir jų ne i-leista. Sako, kad tokių keistų laidotuvių niekas ne atsimena.

BIJOJO SAVO MARKIJ.

New York, N. Y. Lenkijos konsulis gavo du pačto siuntinius, kurie išrodė nepaprastais. Visi nusprendė kad tuose siuntiniuose esant atsiųstos ukrainų bombos, tad pakviesta policistai, de-tekčiai ir net gaisrininkai, kad atidarytų siuntinius ir užgesintų eksploduosiančias bombas. Konsulio raštininkai prisirengė ir protokolą surašyt viso atsitikimo. Policistai atsargiai atdarė siuntinius, ir... o viešpatie! Siuntiniuose buvo 600,000 lenkiškų markių, kurias iš Providence ir Detroit lenkai atsiuntė apmainyt ant Suv. Valstijų doliarų.

UŽSINUODIJO KOMUNIJ.

Grand Rapids, Mich. Septyni žmonės, priėmė komunią septintoj reformatorių bažnyčioje, ūmai susirgo. Nugabenus juos ligonbutin, gydytojai patyrė, kad visi yra užsenuodiję mediniu alkoholiu. Darant toles-

nius tyrinėjimus pasirodė, kad prie komunijos, vieton vyno, jiems duota užsigert medinio alkoholio. Kunigas nežino kuom tą atsitikimą išaiškint ir sako nežinąs, kas tokią niekšystę papildė, iš taurės išgeriant vyną ir jo vieton pripilant nuodingo alkoholio.

DOLIARIS GALI LIKTIS 5c. VERTĖS.

London, Anglijoj. Pasiklidusios žinios, kad Vokietijos hemikai ikišiol nežinomu budu dirba savo auksą, sukėlė daug neramių kalbų, spėjančių didelį krizį ir didelį brangumą. Londone profesorius Fišer surengė net visą eilę paskaitų, purodančių datomis, kaip po kiekvienam atradimui aukso sluogsnių viskas pabrangdavo ir pramonėje įvykdavo kriziai, taip ir dabar tas yra galimai. Ir tam parsijęs, Suvienytų Valstijų doliaris gali liktis tik 5c. vertėj.

RUSAI KARIAUJA KARELIJ.

Ryga, Latvijoje. Pastaromis dienomis pasiekė žinios, kad Rusijos kariumenė jau pradėjo karę su antikomunistais Karelįoj, kurie jau nuo seniau čia veikė Rusijos ne naudai, ir už ką Rusija grumojė Finijai. Rusijos kariumenės greit užima miestus ir kaimus, o insurgentai traukiasi link Finijos rubežiaus. Finija parubežin traukia savo kariumenę ir mėgins kariaut su rusais, jei tie mėgintų veržtis per Finijos rubežius.

SUMAZINS IŠLAIDAS.

Washington, D. C. Kongresas užgyrė Marylando valstijos reprezentanto rezoliuciją, kuria pasiulyta, kad prohibicijos palaikymui, iš valstybės išdo būtų skirta tik 250,000, vieton 9,250,000 doliarų, kurie ikišiol buvo skiriama. Rezoliucija užgirta vienbalsiai ir be balsavimo perduota senatui. Jei senatas šią rezoliuciją priims; tai valstybė sumažins prohibicijos palaikymui 9 milijonus doliarų per metus.

KĄ REIŠKIA RUSIJOS RUBLIAI.

New York, N. Y. Ikišiol daugelis žmonių nenorėjo tikėt, kad Rusijos šiadieniniai rubliai nieko neverti, kiti

dargi negalėjo atskiai su-prast, kodėl Rusijoj už mažiausią daiktą mokama šimtais tukstančių rublių, dar kiti tam visai ne tikėjo. Šiomis dienomis vienok paaiškėjo, kad 1,000 Rusijos rublių atstoja Suv. Vals. 1/2 cento. L. Krause, gyvenantis Bronxe, gavo pirmutinį iš Petrogrado laišką atsidarius pačtui tarp Rusijos ir Suv. Valst. Ant laiškų pripilinta Petrogrado pašto marke už..... 10,000 rublių!

KLAUNAI TURI NUSIMASKUOT.

Baltimore, Md. Vietiniams Ku-Klux Klaurams anonimiškai pareikalavus miesto viršininko leidimo surengti parodos miesto gatvėse, viršininkas viešai paskelbė, kad kiekvienas, kurs gatvėse pasirodys apsimaskavęs, bus suimtas ginkluota spēka ir paskui teismo baudžiamas už ardyumą ramumo, kas jau ne vienoj vietoj yra įvykę. Policijai prisakyta šią prisakymą pildyt be jokių pasiteisinimų.

REIKALAUJA ATŠAUKT KARIUMENĘ.

Washington, D. C. Illinois valstijos kongresmonas Britten kongresui i teikė rezoliuciją, kurioje reikalaujama atšaukimo Suv. Valstijų kariumenės iš Vokietijos, dabar laikomos prie Reno. Jis sako, kad vadinamoji nusiginklavimo konferencija savo tikslą privalo ne žodžiu, bet darbu parodyt. Tas kariumenės ten užlaikymas Vokietijai per metus kainuoja 125 milijonus doliarų, kurie galėtų but sunaudoti atmokejimui kontribucijos. Pasaulinė karė sutrupino Vokietijos militarizmą, o jo vieton pastatė militarizmą francuzų, lenkų ir japonų, kurs lyginai yra pasauliui, o ypač Europai pavojingas.

DIDELIS PASIPIKTINIMAS FRANCUZAIS.

Washingtono konferencijoj kilo didelis pasipiktinimas francuzais, kurie jokiū budu nenorėjo sutikt sumažint savo submarinų skaitlių. Tas pasipiktinimas greit persikėlė i Angliją, kur dabar slankioja Francuzijos agentai, jieškodami paskolos Francuzijos nusibankrutėjusiam iždui, ir Briandas saldžiejuvauja konferencijoj su Lloyd George. Ang-

lijos spauda agituoja, kad paskola francuzams nebutų suteikta, nes ir be tos Francuzija jau stovi buvusios militariskos Vokietijos vietoje, ir netrukus su ja parsieis kariaut visiems tiems, kurie ją ne seniai gynė nuo Vokietijos. Ten pat sakoma, kad Anglija privalo rengtis karėn su Francuzija tuojaus, nes vistiek su ja parsieis kariaut.

FRANCUZIJOS POLITIKIERAVIMAS.

Francuzijos Briandas pabėgęs iš Washingtono konferencijos ir namie rades didelį savim ne pasagandėdini-mą, išsiskubino Anglijon, kad ten surengtų kitą konferenciją, kurioje būtų galima gaut kokį užtikrinimą savo kailiui. Mat, Anglija jau nuo seniai kreivai žiuri i Francuziją ir jos auklėtine Lenkija, tad bijosi, kad ši kurią dieną susitarus su kitomis valstybėmis, ne išdirbtų jai kailį, o sykiu ir Lenkijai, todėl Briandas ten nuyvykę prisuokė Anglijos priemerą sutikt atlaikyt konfeernciją, kad tik ji sulaukims nuo kelionės Washingtono konferencijon. Anglijos priemerą sutiko surengt konferenciją, kuriai paskirta vieta Cannes. Dabar ten tariamasi pasikviest Rusijos ir Vokietijos atstovus. Beto Francuzai griežtai spiria Angliją prisizadėt ne kariaut ir kariškų sukalbių ne rengt prieš Francuziją.

DIDELĖS AUDROS.

Tulsa, Okla. Čia siautė didelės audros, kurios atlan-kė valstijas: Oklahoma, ir Kansas. Daugiausia nuostolių padaryta aplinkėse Miami, Commerce, McAlester, Turley, Picher, Muskogee, Galena, Bakter Springs ir Joplin. Daug namų sugriauta ir žmonių sužeista. Užmuštų ikišiol dar ne surasta, bet tikimasi, kad jų yra irgi ne mažai.

RUSIJOS SUTARTIS SU ITALIJA.

Roma, Italijoje. Atsiūvuo čia konferencija Italijos pirklybos atstovų, su Torretta priešakyje, ir Rusijos pirklybos atstovų su Varovskiu priešakyje. Abiejų pusių sutarta pradėt liuosą pirklybą be jokių varžymų. Čia pat susitarta duot liuosybę

IŠ DARBO LAUKŲ.

—Winnipeg, Kanadoj. Suvienijus ekspreso kompanijom "Canadian National" ir "Canadian Express," visiems šių kompanijų darbininkams pakelta algos, su-lyg gabumų, nemažiau kaip ketvirtu nuošimčiu. Prie šių kompanijų dirba apie 3,000 darbininkų.

—Philadelphia, Pa. Prasidejo darbai prie nutiesimo tilto skersai Delaware upę, sujungiantį Philadelphia, Pa., su Camden, N. J. Bus tai ilgiausias tiltas Suvienytose Valstijose, ilgumo 1750 pėdų. Kainuos jis 25 milijonus doliarų.

—New Hawen, Conn. Kompanija "N. Y. H. & H." geležinkelio, vagonų ir garvežių taisyklose prieš kalėdas buvo sulaukusi darbus ir nuo darbo atleidusi 5,000 darbininkų. Dabar darbai vėl atnaujinta ir prie darbo pašaukta 2,000 darbininkų. Ar likusioji dalis bus gražinama prie darbo, nežinia. Sugražintiems darbininkams lagos palikta tos pačios.

—New York, N. Y. "Delaware & Hudson" geležinkelio kompanija apdraudė savo garbininkus, kuriems, atsitikus mirties ir sužeidimo nelaimei, bus mokama pašelpa. Visi darbininkai, kurie taptų užmuštais prie darbo, išdirbė du metus, apdraudžiama 500 doliarų, o dirbė trumpiau, tarp dviejų metų ir šešių mėnesių, 250 doliarų.

—Boston, Mass. Audyklų savininkų įvykusioj konferencijoj pakelta klausimas sumažinimo darbininkams algų, kad galėjus nupigint išdirbinius, bet iš raportų pasirodžius, kad audeklų reikalavimai didinasi, darbininkų algų sumažinimo klausimas atidėta i šalį.

—New York, N. Y. 750 darbininkų prie laivų krovimo salų prieplaukose, nesutinkant su darbdaviais dēlei sumažinimo algų, paskelbė streiką ir žada strikuot tol, vienais ir kitos šalies pavalkol darbdaviai sugražins se-diniams, taip, kad italai gali liuosai gyvent Rusijoj. Italijoj tą patį pažadėjo Rusijai.

nusias algas ir rasta prižadės jas ateityje ne mažint.

—Lynn, Mass. Autuvų fabriku savininkams nesutinkant su darbininkais dėl algų, iš abiejų pusių buvo paskirta komisija ištirimti odos brangumo, ir ar dėl tos priežasties yra reikalinga mažint algas. Komisija ištirius dalykus, apraškė, kad darbininkams algos turi būt sumažintos 10 nuošimčiu.

—Washington, D. C. Sekretorius Weeks paskelbė, kad nuo 2 d. Kovo 1921 m., nuo darbo tūpo paliausota 6,454 civiliški darbininkai, dirbė Panamos Kanalo zonoj, kadangi sumažėjus jų dejimui vandens keliais, tie darbininkai pasirodė ten nereikalingais.

—Springfield, Mass. "Boston & Albany" geležinkelio kompanija prieš dvi savaites buvo uždarius garvežių taisyklas ir nuo darbo atleidus 400 darbininkų. Darbai atnaujinta ir visi darbininkai pašaukta prie darbo.

—Chicago, Ill. "Chicago, Burlington & Quence" geležinkelis prisakė padirbt 500 vagonų gyvulių gabenimui, 1300 vagonų su ledaušėmis, 2,500 vagonų "box" tipo ir 3000 vagonų gabenimui anglių. Apart to dar turės but padirbta 132 pasazieri-nių vagonų.

—Birmingham, Ala. Korporacija "Great Southern Steel" nusprendė netrukus i-steigt čia savo dirbyklos šaką, kurios įkurimui paskirta \$500,000 kapitalo.

—Flin, Mich. "Buich" automobilių dirbykla, kuri buvo sulaukims visus darbus pradžioje Gruodžio mėnesio, dabar darbus atnaujino ir vėl emė dirbt pilnu laiku, su paprastu darbininkų skaitliu.

—St. Louis, Mo. organizuotų darbininkų prie katile dirbimo, striakas, kurs tęsėsi nuo 1915 metų, galiaus pasibaigė ir striakavę darbininkai grįžta prie darbo. Pasekmės taip ilgai besitęsusio striako, tuomkart nėra žinomos.

—New York, N. Y. "United States Steel Products Co." gavo iš Japonijos valdžios užsakymą padirbt 13,000 plieninių geležinkeliams šėnių. Užsakymas išpildyt pavesta Ensley firmai "Tennessee Coal & Iron Co."

Žinios iš Lietuvos

Jeznas (Alytaus aps.) Turbut mažai kur yra taip apsišlejęs jaunimas, kaip pas mus. Kaip vaikinai, taip ir merginos jokių laikraščių ir knygų neskaito, tik kas šventadienis miestelyje ir kaimuose kelia blogiausio elgimosi vakarėlius. Kaip su- eina į tuos vakarėlius, tai pirmiausia pasivaizsina kau- niške arba savo rugelių gire- le, tada smarkiai sukasi "polka." Paskui vaikinai sėdasi kortomis lošt, o mer- ginos su likusiai vis šoka iki pusiaunakčių.

Jau laikas būtų pamesti tie blogi darbai, kurie svei- katai, turtui ir dorai yra pragaištingi. **V. Ažuolaitis**

Grinkiškis (Kedainių ap.). Rugs. 15 d. Vaitekūnų so- džiūje buvo gegužinė. Atėjo gudų bataliono kareiviai ge- rokai įsigėrė ir emė kabinė- tis prie kiekvieno. Dar kol buvo jų vadai, tai kiek ra- miau, jie laikėsi, bet kada va- dai išėjo, tai jie jau nieko nesivaržė. Dėl tokio jų el- gimosi ramūs svečiai turėjo pirmo laiko išsikirstyti.

Girdžių Upelis.

Telsiai. Visų didžiausi atleidimai čia—tai šv. Antanas su Parcinkule. Siemet laike Parcinkulės atleidų žmonių prisirinko daug: vieni mel- tis, kiti pasipirkt, treči pa- žįstamą susitikt. Tą pačią dieną ties cerkve neturin- giųjų mokinių naudai buvo surengta gegužinė. Tam tikslui mieste buvo padary- ta taip pat rinkliava. Gegu- žinėje griežė orkestras, ir stipruolis Norkus parodė sa- vas "štukas." Publikos bu- vo ne per daug.

Adomas iš Rojaus.

Šatės (Kretingos apskr.). Miestelis nedidelis. Žmonės mažai apsišvietę ir ne susi- prate. Laikraščių mažai skaityta. Truksta žmonių, ku- rie paragintų. Intelligenti- nės jiegos—kunigai ir mo- kytojas. Paskutinys nelabai mėgsta visuomeninį darbą ir prie to dar klebono malone laikomas mokykloje, ne daug ką galėtų nuveikt, ne- susitęsęs prabaštėlio akyse.

Satiškėčiai ne tik nestei- gia mokyklų, bet ir esama- sias ne kaip laiko. Miestelio mokykla dar šiaip taip lai- kosi, bet apylinkė jomis vi- sai nesirupina. Kaukuolių kaime (7 kil. nuo miestelio) rusų valdžia dar prieš karą mokyklai buvo pastačiusi puikų namą, kurį dabar bai- gia ardyt, vietoj to, kad at- remontuotų ir įkurtų mo- kyklą. Vaikų miestelin ne- leidžia, nes pertoli. Ne sve- timas amatas ir degtinės va- rymas.

Laikas būtų susiprasti ir verstis ant kito šono.

A. Parykliškis.

Aleksandravėlė (Obelių val. Rokiškio apskr.). Seniau Aleksandravėlė buvo pagar- sėjusi savo vakarėliais, spe- ktkliais, kurių čia, nemaža surengdavo. Buvo taip pat ir susidarę kelias jaunimo švietimo kuopų, kurios turė- jo savo knygynėlius, išsira- šydavo visokių laikraščių ir turėdavo šimtus skaitytojų. Buvo geri dainininkų chorai, kurie šventomis dienomis traukė prie savęs visą apy- linkės jaunimą.

Dabar gi viskas pranyko, nutilo, susieit negalima: ka- rės stovis, šnipai su žvalgy- ba tuoj komunistais apšau- kia, daro bereikalingas kra- tas ir tašo, kamuoja visai nekaltus, nuo žagrės pa- griebtus žmones, betardyda- mi juos už 27 verstų Rokiš- kyj. Draugijų jokių nėra, ir niekas jomis neužiima. Tik dabartinis klebonas pra- dėjo apie "pavasarininkų" kuopą šnekėt.

Mok. Ant. Leipus.

Dragunai (Sintautų vals., Šakių aps.). Spalio 23 d. pas ukininką J. S. buvo įteituvės naujan naman. Jaunimo prisirinko gana daug, ir visi linksminosi tvarkingai. Tik atvykus Turčinų kuopos pa- vasarininkams su parubeži- nio pulko kareiviais, kurie emė nieku nesiskaitydami mandravot, iškilo nesupra- timas. Užsistojus už pavasa- rininkus kareiviams su už- taisytais šautuvais, prisiejo vietiniam jaunimui prasiša- lint.

S. Draguniškis.

Kužiai (Šiaulių aps.) Rugsėjo 18 d. kun. Kl. su šird- gėla sakė pamokslą, primi- nė, kad nesiseka jam vykdyt sumanymai. Skaudžiai nu-

peikė knygas, laikraščius, mokytojus, mokyklas, mo- kyklų komitetus, gal dėl to, kad šie, neklausydami kuni- gų piktų kurstymų, elgiasi žiūrėdami savo sveiko pro- to ir sąžinės. Kaltino vald- žią, kam duodanti vie- niems mokytojams geresnes, o kitiems blogesnes vietas.

Mat, dalykas štai koks. Parapijonys, norėdami at- gaivint parapijos namuose mokyklą, susiginčijo su mi- nėtų kunigu, kuris tam su- manymui nepritaręs. Į tą ginčą tapo įtrauktas A. Mo- kyklos mokytojas, kuris pa- laikė teisingus parapijonų reikalavimus. Už tai jisai susilaukė bjauraus šmeižo.

Nemaža teko ir tos mokyk- los tėvų komitetui. Mat, ku- nigas, suradęs apylinkėje sau labai patinkamą moky- toją, bet tėvams visai nepa- geidaujamą, ją siulė, o esan- čio mokytoją iškėlimui pa- rupino skundą ir spyrė tėvų komitetą pasirašyt. Iš karto nesutikus, juos šaukinėjo, vargino po keliatą sykių ir grasino. Taigi š. m. Rugs. 28 d. tėvų komitetas paskel- bė viešai visuotiniam A. mo- kyklos tėvų susirinkimui a- pie slaptus kunigui sumany- mus. Susirinkimas visus tuos daromus mokytoju kal- tinimus ir užmetimus pripa- žino nieku nepamatuotais ir neteisingais ir nusistatė, kad apie pasirašymą jokio skun- do negali but nė kalbos.

Pastebėta, kad susirinki- me kunigo šalininkai neatsi- liepė, ir net jis pats paste- bėjęs prisitartinanti savo priešmokytoją, staiga iš susirinkimo dingo.

Gėda artimo melės ir Dievo žodžių skelbėjui ne- teisingai kalbėt prieš savo artimą—L. Ukininkas.

J. Kužietis.

Alžiutėnai (Tauragnų pa- rapijos). Musų šodžius ne- permažas daugiau kaip de- vynioliką ukininkų. Nemaža yra ir jaunimo. Tik labai gaila, kad čia jaunimas vi- sai nesusipratęs, nelinksta prie šviesos: visą laisvą lai- ką praleidžia kortomis, kad- rilius besokdami. Laikraščių niekas neskaito iš jaunimo, paskaito vienas ukininkas A. G., tai tam ukininkui šiam sodžių garbė. Jaunimas daugiausia semia protą iš bonkelės. Nė buvo ten jokios mokyklos ir nė vieno žmoni- ško vakarėlio. **Ladzynas.**

Stripeikiai (Linkmenų pa- rapijos). Stripeikiuose, dar pirmi metai, kaip pradėjo gyvuot mokykla. Jaunimas apsišlejęs, visai nesusipra- tęs. Nėra tokio ukininko, kurs pasiskaitytų laikraš- čius. Jaunimas nesupras- damas apšvietimo budo, daugiausia protą semiasi iš "buteliuko." Vakarūškose daugiausia vartojama se- nasis kadrilius ir to dar ge- rai nemoka—Vilniaus Gar- sas. **M.**

VILNIAUS LIETUVIAI ATMETĄ LENKŲ PRISAKYMUS.

Vilniaus lietuviai nenusi- gasta lenkų prisakymą ir į juos viešai atsiliepia "Vil- niečio" 34 No., straipsnyje

"L. Grabovskiui, rinkimo ko- miteto pirmininkui" — Atsakydamas tamistos 1921 m. XII 3 d. Nr. 13 raš- tan, kuriuo tamista prašai, kad Laikinasis Vilniaus Lie- tuvių Komitetas pristatytų tamistai žmonių sąrašą rin- kimų komisijos, Komitetas praneša, jog tamstos prašy- mo išpildyt negali dėl šių priežasčių:

1) Laikinasis Vilniaus Lietuvių Komitetas yra rinktas organizuotos Vil- niaus lietuvių visuomenės jos reikalams atstovaut ir gint, veikia jos nusistatymą vykdydamas ir negali daly- vaut darbe, kuris jos reika- lams kenktų;

2) Ligšiolaikinis lenkų administracijos 3 metų tvar- kymas Vilniaus šalies paro- dē, jog dargi turėdamas gy- ventojams gerintis prieš ją prijungdama į lenkus, lenkų vylrausybe bei organizuotoji vietos ir ne vietos lenkų vi- stuomenės dalis ne kartą bjauriau už senovės musų engėjųs slėgia ir persekioja lietuvius, jų viešajį ir as- mens gyvenimą, kunigus, mokyklas, laikraščius, pre- kybos ir pramonės staigas, draugijas, neslėpdama noro išraut Vilniuje lietuviybę;

3) Vilniaus seimas yra lenkų visuomenės organi- zuojamas tam, kad naudo- jantės okupacijos įiegomis, bei politiško darbo monopoli- ją privertus Vilniaus šalį dėstis į lenkus ir galutinai ją stulenkinus;

4) Tuo tikslu Vilnija jau seniai yra ruošiami iš lenkų gabenamų agitatorių ir iš ten siunčiamais pinigais, tarpu kai ne tik ukininkai darbojama, kad joks Nepri- klausomosios Lietuvos vei- kėjas iš anapus neatvyktų Vilnijon Lietuvos naudai veikt, bet ir patis Vilnijos liejūviai veikėja yra varžo- mi ir persekiojami;

5) Tuo tarpu išardžius lietuvių įstaigas ir jiegas ir pasigriebus visą a- gitacijų darbą, lenkų admi- nistracija Vilnių laikosi sa- vo rankose ir visas rinkimų eigos bei krypsnio vadeles, iki pat paskutinės valandos nesiliaudama lietuvius persekiojusi;

6) Tokiose sąlygoose dar gi žadamosios rinkimų metų laisvės vieton, tuščios, šitai pat šaukiamas seimas teatvaiz- duos lenkų agitatorių sukur- tytos visuomenės mažumos nūjomone, suvėlins Vilnijos grįžimą į Nepriklausomąją Lietuvą, nuo kurios lenkų norima atplėst ir tuo dar la- biau pasunkins Lietuvos, o ypač Vilnijos lietuvių padē- tį;

7) Vaduodamasi visa tuo, Vilniaus lietuvių visuomenė nenorėdama nusidėt prieš savo tautą ir tėvynę, neda- lyvauja rinkimuose į tokį seimą, o Laikinasis Vilniaus Lietuvių Komitetas pildo jos valią ir neprisidės prie šio- kių rinkimų.

Laikinojo Vilniaus Lietu- vių Komiteto Pirmininkas: **M. Biržiška.**

Nariai: **K. Čibiras, B. Biržiškienė, Kan. I. Kuktā, S. Jäckevičius, K. Stušas, sekr.: Dr. Augėvičius.**

"AMERIKOS LIETUVIO" Knygynė gaunama **IVAIRIŲ KNYGŲ.**

IVAIRIOS ŽINIOS.

Siuntė degtinę į kalėjimą.
Springfield, Mass. Pri- saikintųjų teismas rado kal- tu A. Perry, viešbučio savi- ninką, kurs 1919 m. į kalėj- mą buvo pasiuntes medinio spirito ir tuomi du kaliniai nusinuodino. Pripažinta jį kaltu nuo 3 iki 5 metų kalėj- mo.

Arkiētės stovyla Wash- ingtonė.
Washington, D. C. Fran- cuzijos ambasadorius Juse- rant reprezentavo presiden- tui Hardingui Arkietės (Jo- hanna d'Arc) stovylą, kuri bus pastatyta Meridian par- ke, kaip ženklas Suv. Vals. ir Franc. draugiškumo.

Tyrinėja paskalų teisėgūmą.
Washington, D. C. Kariš- koi ministerija ir Senatas pradėjo tyrinėti paleistus gaudus, kad Suvienytų Valstijų kariūnenės viršininkai, laike karės, Francuzijoj ko- rė kareivius be teismo nus- prendimo.

Francuzų amnestija.
Per naujus metus Fran- cuzijos prezidentas Mille- rand paskelbė amnestiją vi- siems kalėjimuose laiko- miems kareiviams, pra- sikaltusiems pasaulinės ka- rės metais, kaip išdavikai, suokalbinkai, išėikvoję valdiškus pinigus ir tam panašiai.

Žuvo 7 žmonės.
Amos, Kanadoj, Perron šeimynoj buvo 7 žmonės lempos eksplozijoj. Į lem- pą, vieton karošino, per klai- dą pripilta benzinas, tad prie lempos žibinimo benzina ek- splodavo ir paimė septynias aukas.

Arestavo kunigaikštę.
Į New Yorką atvykusi Afganistano kunigaikštė Fatima Sultana, brangių daiktų krautuvės savininkas Dave ją areštavo už neatmo- kėjimą jam 2000 dol. skolos, už pabarguotus jai brangu- mynus.

Arestavo 60 moterių.
Kansas valstijoje, anglių kasyklų distriktuose are- stuota apie 60 moterių, ku- rios gelbėdamos straikuojan tiems angliakasiams, ējo mušt straiklaužius.

Vengė arešto.
Pittsfield policija nuėjo areštuot tulą Spurr, kurs bankoj išmainė perdirtbā čekį už 500 dol. Spurr veng- damas areštavimo, mirtinai pasišovė.

Susimušė laivai.
Atlantiko vandenyne su- simušė du laivai, "Panama" ir kariškas laivas "Graham." Priežastis susimušimo buvo tame, kad esant apšarmoju- siems signalų žiburiams, vienas kitą ne užtėmijo.

Nepripažįsta.
Varšavoj suimtasis Lin- denfeld, kurs kaltinamas už numetimą bombos Wall gat- vėj, New Yorke, 1920 m., prie kaltės ne pripažįsta; policija aiškių prirodymų irgi neturi.

Kaip Yra Stiprus, Sveikai Kudikiai Sėbuduoti?

Suteikiatė joms gerą, sveiką ir maistingą maistą, laiko visų namų. Jeigu jūs negalite sukurti savo kūdikiu, ncband- dykite maistinti kitokiu maistu — tik duokite jam

Borden's EAGLE BRAND
(CONDENSED MILK)

Tai maistas, kuris yra paslėptas ir išauklėjęs tūkstančius storių ir sveikų vaikų ir iver- galčių per pastarasis tris gentkartes.

Iškirpkite ir prisiginkite šią apgarininimą Borden Compa- ny, New York ir gaukite pil- nus patarimus ir nuordymus, kaip į vartoti lietuvių kalboj visai veltui. Taipgi ir puikių kūdikių knyga.

Parako eksplozija tunelyj.
Kingston, N. Y., kasama- me Shandoken tunelyj, po A- shokan rezervoru, istiko pa- rako eksplozija, kurios tris darbininkai užmušta ir ke- liolika sunkiai sužeista.

Serifas sėbrāvosi su vagimis.
Hillsboro, Ill., areštuota šeši vagis ir šerifas Wilson, už apiplėšimą Panama State bankos, iš kurios pavogta 31,000 doliarių. Pasidali- nant laimiuki, šerifas gavo 2,000 doliarių. Iki teismui jis palikta po 10,000 dol. už- stato.

Nuvažiavo nuo tilto.
Oxford, Mass. Metropol- itan insurance kompanijos agentas Paresseau, važiuo- damas per tiltą, nuvažiavo 10 pėdų į Lows prudą. Jis pats ir automobilis susizei- dē, bet ne pavojingai.

\$80,000,000 mažiau.
New York, N. Y. Gelele- žinkeliams numazines mo- kesčios už pervažą ukijų pro- dukty, valdžiai susimazina mokestių jeigos, kurios per metus valdžiai duos jeigū \$80,000,000 mažiau.

Jurinkų muštynės.
Į Washingtoną parėjo ži- nia, kad Shunghe kilo mušt- ynės tarp Suvienytų Valstijų ir Italijos jurininkų, ku- riuose Suv. Valsti. penki juri- ninkai pavojingai sužeista italu peiliais.

Priemeras rezignavo.
Lizbona, Portugalijoje rez- ignavo priemeras Leal. Re- zignavimo priežastis buvo jo nesutikimai su kitais mi- nisteriais, kurie jį neken- tė ir visur darē jam įvairius nes- magumus.

Atvežė vokiškų išdirbinių.
New York, N. Y. prie- plaukū atvyko "Hudson" laivas, kurs čia atvežė Vo- kietijos gėrybių už 10 mili- jonų doliarių, susidedančių iš mėz gimams staklių, bran- giųjų kailių, bovylų ir kitokių daiktų.

Airjai vartoja bombas.
Airijoj tarpšavinė kova vis negėsta. Apart muštynių miesto gatvėse Belfastē, pametama bombos tiršta ai- riais apgyventose vietoje. Viėna tokių bombų eksplo- davo prie Falls gatvės, kuria

yra apgyvenę vieni katali- kai.

Areštavo už kyši.
Mazame Methueno mie- telyje, Mass. valstijoje, detē- tyvai areštavo policistą W. Dale, priėmusį nuo Me- chando kyši, kad tas jam r- klyduytų pardavinėjimą de- tinės. Kyšio davėjas iš areštuota ir abudu bus sty- tyti prieš teisimą Saleme.

Uždraudė žvejot.
Candero policijos vir- šininkas nepiant vandens spūtas, uždraudė žvejoti Crystal ežere. Pirmia- cia buvo duodama speciali- ki leidimai žvejoti pilieciai ir ne pilieciais, bet vėl- susėkta, kad ne piliečiai i- dimais dalinasi su tais, ku- lejdiru netūr, todėl dab- ledimai visiems panaikint

Rezignavo ministeris.
Meksikos darbų rink- bos ministeris Rafael Zul- ran nesutikęs savo nuomo- mis su prezidentu, rezigna- nuo savo vietos. Preziden- to rezignacija priėmė ir vieton tuomkart paskyrė rubežių ministerį Albe- Pāni.

George ne atvažiuoja.
Lauktasis čia svečias, A- glijos priemeras Lloyd George, kurs dar prieš ka- das zadėjo atvykti į Wa- šingtono konferencija, ne- važiuoja, nės jį sutrukdē- rijos reikalai, ne pergeria- sia sveikata, ir galiaus po- tiski reikalai su Francuzi- su kuria dabar Anglija riasi palaikyt prietelys ryšius.

Atpigo angliai.
Naujoj Anglijoj atpi- kurinami angliai, vadina- "Pea Coal." Pirmiau šis anglių tonas kainavo 13 o- liarių, dabar nupigo iki 1 50.

Atvažiuos karalius.
Į Suvienytas Valstijas rengiasi atvažiuot Ispani- karalius Alfonsas. Laik- dar tikrai ne paskirtas, k- čia gyvenanti ispanai re- giasi jį iškilmingai priimt

Už menkniekius.
Per pėreitus metus, S- vienyty Valstijų gyvento- praleido 100 milijonų dol- rių tik vieniems menkn- kiams, tokieems kaip vail- bovylai, žaislų ir lošių įra- kiai.

PIRKIT "AMERIKOS LIETUVIO" KALENDORIŲ 1922 METAMS

Su daugeliu naudingų ir infor- muojančių skaitymų, kurie kiekvie- nam yra tinkanti ne vieniems, bet daugeliui metų. Kaina tik 40 centų.

AMERIKOS LIETUVIS,
15 MILLBURY STREET, WORCESTER, MASS.

AMERIKOS LIETUVIS

The Lithuanian Weekly
Published Every Thursday
at Worcester, Mass.
Subscription Rates:
In United States \$2.50
To Foreign Countries \$3.00

Savaitinis laikraštis
"AMERIKOS LIETUVIS."
Leidžiamas kas ketvirtą.
Prenumeratos kaina:
Dv. Valstijose metams \$2.50
" 6 mėnes. \$1.25
Kitose viešpatystėse metams \$3.00
" 6 mėnes. \$1.50

Kas Pagydys Tėvynės Mylėtojų Draugystę?

Praslinko 25 metai, kuriuos pergyveno šioje šalyje Lietuvos išteigta praklini kultūros draugija, žinoma beveik visiems lietuviams iš vardo, kaip Tėvynės Mylėtojų Draugija. Ją išteigė burelis praklinių tėvynaičių, permatančių reikala pletimo apšvietos tarpe lietuvių, kurių dvasios kiltumui ir apšvietos pletimui anais laikais ant kelio stovėjo svetimi despotai. Nuo kart ši draugija skurdo ir vargo, kaip ir kiekvienas naujas dalykas, kol žmonės permantai jo naudingumą. Taip buvo ir šios draugijos gyvenimo pradžioje. Kada lietuvių, išėviai, pradėjo suprast jos naujings lietuviškai visuomenei miėrius, pradėjo prie jos spiestis, ir savo duoklėmis ją šelpė, jos turtas susidarė nors ir ne didžiausias, bet išesantis išesit viena kitą knygele. Bet tais laikais permažai buvo dar tokių lietuvių, kurie būtų turėję užtektinai pasišventimo stiprinimui naudingos draugijos, todėl iš izdo pinigų išdavus pirmiems leidiniams, izdas likosi tuščias, ir dėl šitos priežasties nesant pinigų išleidiimui naujų knygų, draugija ėmė silpnėti, sirgt netūrio liga, nes ne išleidižiant knygų ir nariams nieko negaunant už savo duokles, nauji nariai prie jos nesirašė, o ir seni ėmė trauktis, ir tokiu budu dar jauna draugija galutinai susirgo ir kas kart sveikatoje ėmė pult žėmyn. Gydyt ir gelbėt ją nebuvo kam, nes vienatinis vaistās jos pagydimui buvo tik pinigai, kad būtų galima išleisti kokią knygele, ja duot nariams dar užsilikusiemis prie sergančios draugijos lovos, ir naujėms, kurie ateis ja atlaikyt ir savo skatiku prisidės prie jos gydymo.

dusius senus narius, bet patraukė ir naujus. Tokiu budu TMD. tapo pagydyta viengėnio Paltanavičiaus darbštumu ir pasišventimū, ir pagydyta ji pasekmingai veikė per kelis metus. Bet kaip kiekvienas krizis laikas nuo laiko atsikartoja ir niekad galutinai nepranyksta, taip ir šios draugijos krizis, liga, praeituose laikuose praleista, nebuvo ji paskutinė. Dienai dieną vejant, senesni veikėjai apילו, naujėms jų vieton ne atsirandant, draugija vėl ėmė silpnėti, o lietuviams iskovojus savo spaudā Lietuvos, draugijos palaikytojų upas nusiviro kiton pusėn ir draugija vėl atsudurė ligonio lovoje. Veltui buvo valdybos atsisaikimas, nors retkarčiais, i narius, paraginimas gelbėt sergančią draugiją, nes juos niekas ne išgirdo, o kas išgirdo pro ausis praleido, su vėjais. Dar išleista viena knygele, bet ja nariai ne pasigandėino, ir viskas nutilo. Retkarčiais dar vienas kitas iš narių laikraščiuose prisimindavo apie sergančios draugijos gelbėjimą, bet tai buvo lyg metimas akmenio į ežerā. Galiaus, nesulaukiant nieko gero, tuometinis pirmininkas M. Paltanavičia paskelbė rinkimus naujos valdybos (tada valdyba buvo renkama visuotinu balsavimu). Apie už meto pasibaigė rinkimai, kurie pasirodė taip menki, kad valdybos nariai išrinkta gavę po du balsus, o du kandidatai i izdėninkus, gavo tik po vienā balsā, ir tik tokiame atsitikime pirmininkui davus savo balsā A. Povilaikai, tas likosi izdėninku, irgi dviem balsais. Pirmininku likosi izrinktas vėl Paltanavičia, bet jis jau privargęs ir apsisunkinęs leidimū mėnesinio "Amerikos Lietuvio," atsisaikė nuo pirmininkystės, ir ja pavadė po savim pirmam kandidatu, kuriuomi buvo B. K. Balevičius (vėliau Baltis). Ir tuomi viskas nutilo.

lyta kamininkavimas paspartuvišką organizacijā. Ir kaip ten kas nemanyt, Bagočius buvo T.M.D. atgaivintojas, nes po jo straipsniū pasirodymū, tuojuos laikraščiuose pasirodė balsai, pageidaujanti T. M. Dr-jos atgaivinimo. Pirmiausia savo balsā pakėlė Chicagos kolonijos lietuviai ir paskui kiti. Vėliaus prasidėjo propaganda, kad TMD reikalingas suvažiavimas aptarimui ir sutvarkymū. jos reikalū. Naujoji valdyba įvykdė suvažiavimą sykiu su SLA. suvažiavimu, Scranton, Pa., kur suvažiavimo patvirtinta naujoji valdyba užgirta valdybos rinkimai tik suvažiavimuose, ir padaryta kiti nutarimai. Nuc čia TMD. gyvenimas atsinaujino. Tuojau imtasi priešleidimo V. Kudirkos raštū, kurie vėliaus išleista gražioje laidoje, kas labai padidino draugijos narių skaitliū. Ir draugija augo, tarpo, irgijo daug nariū ir izdas prisipildė pinigais. Taip viskas sekėsi per kelis metus, ir štai vėl užėjo krizis, draugija susirgo, ir nesimato, kad kam nors rūpėtū jos gydymas. Dar viena kita kuopa kėlė savo balsā, bet ir tas nutilo, ir rodosi, kad šios draugijos visai nėra. Pasidėkavojant šitam nemtam, iš eilės trečiam križiui, praleista, ar tyčiomis ignoruota toks draugijos svarbus momentas, kaip sukaktuvės 25 metų gyvavimo, kuriūs turėjo ir privale but iškilmingai paminėtos visose lietuvių kolonijose. Tik Clevelando lietuvių kolonijoje dvi kuopos, sulyg savo išgalės, surengė paminėjimo vakarėliū, o daugiaus niekas apie tai ir prisimint ne prisiminė. Tai didelė gėdos nuodėmė, kuri bene daugiausia puola ant centralinės valdybos, kuri šita svarbū momentā, ar tai ignoruodama, ar taip sau mažmožiui laikydamā, nutylėjo neparaginusi dar užsilikusius narius, pasinaudojant jubilėjaus progā, sukelt žmonėse upā ir tuomi pagydyt sergančią draugiją kuri per 25 metus savo gyvenimo, nors nesdamā vargū ir nepasekmiū nastā, taip daug apšvietos yra inėsusū musū išėivijos gyvenimas, nemažai prisidėjo ir Lietuvos tamsiųjų mięių prasklaidyme, dar laikuose spaudos užgynimo.

Tėvynės Mylėtojų Draugija merdėja dabar, ir merdėja jau trečiu kartu savo gyvenime. Du kartū ji tapo atgaivinta ir žinome kas jā atgaivino. Kas atgaivins jā trečiu kartu, tai klausimas, kurį išriš netolima ateitis, galbut busiantis suvažiavimas, kurs apie Birželio mėnesį įvyks Detroitē, jei tam suvažiavimam atvyks tikri tėvynės mylėtojai, suprantanti šios draugijos naudingumą. O tuomi privalo pasirūpint dar esanti nariai, ir su jais besilaikančios kuopos.

Aplink Pasižvalgius. Per lietuvių kolonijas važinėja su prakalbotis tulas kunigas Garmus. Nėgirdėjome ju prakalbū ir apie jas nieko negalime pasakyt. Bet kur jis lankėsi, ten lietuvių skundžiasi, kad šitas prakalbininkas turi labai didelę burnā. Jis tiesiok plusta ir keikia visus tuos, kurie nepriklauso klerikalū partijai, linkėdamas net iškart klerikalams priešinguosius. Kas tokiu kalbėtojum nebūti, kokiai partijai jis nepriklausytū, pagrīmo visgi ne užsipelno jau vien dėlto, kad viešā estradā panaudoja nežmoniū lavinimui, bet jų darymy.

Chicagoj pradėjo eit naujas savaitinis laikraštis "Zinios," leidžiamas "Lithuanian Printing and Publishing Co.," 3238 So. Halsted St. Laikraštis susideda iš 8 puslapiū ir viskuom panašūs i "Naujienas," tik su tuom skirtumu, kad, kiek iš jo italpos matoma, jis bus "Naujienų" konkurentas, nes jau pirmame numeryj, net pačioj pradžioje rupinamasi "N." bendrovės slaptais susirinkimais ir Grigaičiu su Jurgelioniu. Sakoma, kad "Zinias" leidžia "N." zeceriai, kaip kad anais metais "Keleivio" zeceriai ėmė leist "Laisvė."

Is Klaipėdos pradėjo eit mėnesinis lietuviškas laikraštis "Kibirkštis." Rodosi bus tai žiniū laikraštis, kiek galima suprast iš redakcijos prižado. Tuom patim galima lemt jam trumpā gyvenimā, nes šiais laikais mėnesiniams, dargi žiniū laikraščiams dirva gāha siaura, ir ta pati dar akmenuota.

Ant. Ziemys, Ant. Usevcas, K. J. Gečas.

Ant. Ziemys, Ant. Usevcas, K. J. Gečas.

Ant. Ziemys, Ant. Usevcas, K. J. Gečas.

Ant. Ziemys, Ant. Usevcas, K. J. Gečas.

Ant. Ziemys, Ant. Usevcas, K. J. Gečas.

Ant. Ziemys, Ant. Usevcas, K. J. Gečas.

Ant. Ziemys, Ant. Usevcas, K. J. Gečas.

LIETUVIAI AMERIKOJ

Hartford, Conn. 28 dieną Gruodžio čia atsitiko nelaimė, kurią reikia priskaityt girtuoklystės vaisiams. Suslenkėjęs lietuvius, vardu Bronius Rezevičius, paeinantis iš Panevėžio miesto, čia gyvenęs po No. 51 prie Spruce gatvės, nuo trečių grindų iš savo gyvenimo išsoko per langą į gatvę ir ten taip prisimušė, kad nugalėjęs šv. Franciškaus ligonbutin, trečią dieną numirė, palikdamas didelį namelį, nuoludime moterį ir keturis vaikučius, kurių vienas dar tik pradėjo lankyti mokyklą.

su pačia gyvena, arba atlikt išpažintį. Už degtinės dirbimą paskirta baudos 300 dol., bet jam pasiskundus, kad jau seniai nedirba ir turi mažų vaikų, bauda ant vietos panaikinta.

Iš teismo parėjęs pačiai jis prižadėjo gražiai gyventi ir tik po keturių dienų ėmė nerimti. Žadėjo važiuoti į Kanadą, bet pačiai nesipriešinant, išsibaudė dar iš jos pinigų nusipirkimui drabužių, kurių vieton parsinešė puskvortę degtinės ir tos kiek užgėręs žadėjo eit gult. Tik eidamas gult dar pasakė: "Kasžin, ar aš pataikysiu per langą išeit." Ir moteriai esant kitame kambaryje, langas subraškėjo, o nelaimingasis atsidurė gatvėje, iš kur nugalėtas ligonbutin, trečią dieną pabaigė savo gyvenimą.

Tas žmogus ne priklausė jokiai draugijai, neskaityt joki laikraštį, nė knygelę.

Tai matote koki girtavimovaisiai! Aš patariu kiekvienam lietuviui, besebraujančiam su degtine, šalintis prieš ją, imtis prieš skaitymo laikraštį, o ypač "Ameriką Lietuvos", kurs duoda daug gražių ir naudingų pamokymų apie įvairius daktus ir Po Medžiu. Tai geriausias vaistas girtavimais sergantiems. J. Levišauskas.

Chicago, Ill. Naujų metų vakarė, apie 7:30 val. patiko didelę nelaimę lietuviams, važinėjantiems automobiliais. Žinomas kalbėtojas F. J. Bagočius per kalėdas Pittsburge vedė "Birutę Kazlauskaitę" po vestuvių, kaip viski "bagoti" žmonės, taip ir Bagočiai važiuo į Californiją medaus mėnuo paviesėt — pasivažinėti. Sustojo Chicago pasimatyt su kailiniais savo draugais, ypač Dr. Montvidas vaisino jaunavedžius, visur vėždamas su savo mašina per 3-4 dienas po Chicago miesto. Buvo viskas gerai, tik jau Bagočiai buvo laikas važiuoti link stoties ir sėsti į truklį ir važiuoti Californijos link. Dr. Montvidas su savo automobilium vežė: adv. Bagočių, jo jauną moterį, ir savo 10 metų sūnų. Važiuojant South Ashland avenue šiaurės linkui, ant kryžkelio 35-tos gatvės, susidurė mašina su skersai važiuojančių taipgi lietuvių mašina, kurioje važiuo gerai chigagiečiams žinomas šoferis Jonas Juodakis ir Andrius Kulis. Pasekmės buvo tokios baisios, kad abi jų mašinos sulaužytos, o Jonas Juodakis ir And. Kulis guli ligonbutyje be žado, galvos abiejų labai sudaužytos. Adv. Bagočiaus galva pramušta, jo jaunutės moters tiesėji koja nulaužta. D-ras Montvidas ir jo sūnus sužeisti lengvai, kiek sutrenkti ir stiklų subraizyti.

Nauji metai buvo labai "drėgni." Maxwell stoties teisėjas ir advokatas J. Kučinskis sukaitė visą dieną darbuose su "Naminės" bylobomis. Į šitą stotį pakliuvo daugiausia lenkų, rusų ir lietuvių. Ir tai žinoma, iš tamsiausios rušies, kaip jau

Artojas, su pačia gyvena, arba atlikt išpažintį. Už degtinės dirbimą paskirta baudos 300 dol., bet jam pasiskundus, kad jau seniai nedirba ir turi mažų vaikų, bauda ant vietos panaikinta.

Chicago Komitetas Lietuvos Našlaičiams šelpit renčia rankų darbų ir namie gamintų valgių, bazarą Vasario 12 d. Mildos salėse (abejose) prie So. Halsted ir 32 gat. Bridgeporte. Rengimo Bazaro Komisija: K. Katkevičienė, J. Jozavitiėnė, O. Sandargienė, M. Pikšriėnė, N. Valanėauskienė. Gerios kloties joms darbuotis Lietuvos našlaičių naudai. Petry Jonas.

Cleveland, Ohio. Per kalėdas "Liuosybės" choras statė scenoje vieno akto komediją, apertę "Kaminėkris ir maluninkas." Tas buvo didelė naujiėna clevelandiečiams, o ypač todėl, kad tik dabar, Butėnui įsteigus "Liuosybės" chorą, panašūs veikalai pradėjo rodytis Clevelando lietuvių scenoje. Pats veikalas yra gana juokingas, o prie jo gero atvaizdinimo prisidėjo geras atlošimas, visiems aktoriams esant gerai išsilavinusiais. Tik gaila, kad laike lošimo publikos buvo nepedaugiausia, ir tik prisirinko vėliau, į šokius. Galbut priežastis buvo dienos ne patogume, nes pas katalikus yra priimta, kad per kalėdas ne dalyvaut viešuose surengimuose, o vieton to, namie mautk "namie daryta." O antrą, tai tą pačią dieną kad "Liuosybės" chorui pakenkus, bolševikų "Mirta" parengė koncertą su dyką įžanga ir dar magaryčiomis davė kopustų. Bet kaip ten nebutų, "L" choras visgi turės kiek pelno ir nepaisėdamas kerštų, ruošiasi vėl ką nors ypatingo surengti netolimoje ateityje. Linkėtina gerų pasekmių.

Adomas.

Fairfield, Conn. Pas mus yra nemažas burelis lietuvių, kurie čia tveria lyg lietuvišką kaimelį, ir todėl čia lietuviškai ir apsieinama. Pereitė metai buvo labai blogi iš priežasties didelės bedarbės, tai štai kas atsitiko užėjus naujiems metams: Susirinkta vienan burin, kad sutikus naujus metus, ir apgalėjus savo vargus, ir—imta gert degtinę. Taip traukėsi iki pusnakiui, o paskui viėnas, kurio vardą čia ne minėsiu, parėjęs namo ėmė smaugt savo moterį, kuri išsprukus iš girto vyro nagų, nakties laiku turėjo bėgt beveik dvi mylias pasijieškot sau nakvyne.

Užstojus naujiems metams, aš jums patariu, visiems, kurie dirbate ir geriate tuos prakeiktus nuodus, kad pamestumet gėrę ir atseitumet Po Medžiu pasiklausyt gerų patarimų, o eidami namo, kad nusipirktumet kiekvienas po egzempliorį "Amerikos Lietuvis", parėję namo jį perskaitytumet ir paskui su sveiku protu eitumet pasilsėt. Visiė Matėš.

Philadelphia, Pa. Port Richmond dalyje Philadelphia miesto, per kalėdas,

rodosi antrą dieną, pas kunigą Zimblį, šv. Jurgio parapijos kleboną ką tik ne atsitiko tokia tragedija, kaip anais metais New Britaine pas kunigą Zebrij. Pas kun. Zimblį, vidurnaktyje, per sklepa įsilaužė tris ne prashyti svečiai, bet kaip rusai sako "Nezvanij gost huze tatarina" (nekvistas svečias blogiau kaip totorius), tai ir čia greit buvo išprashyti laukan, tai ir visas dalykas pasibaigė tik mažu lermu.

Vietinis lietuvių jaunimas Richmond dalyje yra susispietęs į "Basketbolininkų" ratelį, rengia 10 d. Sausio kaip "inauguraciją" savo buvių—pirma žaidimà. Vieni tuomi džiaugiasi, kiti liudi; girdi, kam tas lietuviams yra reikalinga. Ir pyksta ant kuñigo Zimblio, kad jis jaunimui tame dalyke prigelbsti. O tuomi užmirštama, kad jei lietuviškais jaunimas negalės pažaist tarp savujų, tai eis prie svetimtaučiy, ir mums, kaip ir Lietuviai, iš musų jaunibus tokia nauda, kokią turėjo pan Zablocki iš muilo gaminimo. Burėjas.

Utica, N. Y. Darbai eina silpnai, atvažiuosiam iš kitur sunku darbas gaut. Daugumas lietuvių dar vis senoviškai elgiasi, jokių budu negali atsiskirt nuo girtuokliavimo. Kartais dar ir ant gatvių susimuša. Susilaukėme naują klebonà kun. P. Zabiėlà, kuris stropiai iriasi prie darbo skolas išmokēt. Trumpu laiku jau išmokėta 900 dol. Tik nekuriė parapipjai nelabai gerai pasielgė, kad ketvirtos dienos. Liepos aukaš, suaukautas Lietuvai, parapipjai paskyrė. Jos buvo sudėtos žmonių Lietuvos reikalams, apsigynimui nuo Želgowskio ir kitiems reikalams. Butų laikas ir musų kolonijos lietuviams biskį žmoniškiad pradėt elgtis, ypatingai šviestis, vietoje girtuokliavimo. K. Kukuruzas.

Chicago, Ill. Pabaigoj Sausio žada Chicago atvažiut V. K. Račkauškas, daktarinis A.L.T.S. prezidentas, su misija. Bus konferencija vietos ir aplinkės veikėjų, tautininkų; rodosi, jog Chicago tautininkai pradeda svarstyt kaip sudrutinus savo sriovės partiją ir pradėjus veikt vidurinės sriovės ir Lietuvos nau dai.

Gyvulių pjovyklose straiakas iki naujų metų dar neužsibaigė, nors abelnai policijos sargyba žymiai sumažinta ir daugelis sugrįžo dirbt, bet yra daug straikuojančių ir jie bando keršyt tiems, kurie eina dirbt.

Iš paskelbto p. Petrausko maršruto koncertų Sausio mėnesy, yra skelbiama, kad Sausio 25 d. bus jo koncertas Chicagoj, bet čia ant vietos negirdėt kas butų kvietę p. Petrauską. Birutės Dr-ja pereitą pavasarį daug nuostolių turėjo rengdama jam koncertą, ir savo vakarą, todėl dabar ir nekvietė. Petry Jonas.

"Am. Lietuvis" Knygynė. galite gaut Visokių laiškams popierų

PO MEDŽIU

Malonus broliai ir seseriai! Paragintas anais sykais per taip ilgą laiką mums Po Medžiu kalbėjusiam Žmogui, įgijau norą ir aš kuom nors naujuose metuose atsižymēt, tad visas atliekamojo laiko valandas praleidau namie, skaitydamas laikraščius ir knygas, o daugiausia iš laikraščiuose telpantių aprašymų sekdamas musų viengencių gyvenimą įvairiose kolonijose, prisirinkau tiek įspūdžių, tiek žinių, kad nustatę joms rubežiy ir tuomi užartavojęs savo mintį, pasiryžau nors retkarčiais musų susirinkimuose Po Medžiu, pavaduot taip seniai ir tai tik musų gerovei vargsantį Žmogų, kurs per taip ilgą laiką, kas miela savaitė, sakė mums prakalbas, aiškiniu daugybę mums ne aiškiu dalykių ir teikė mums pamokimus ir naudingus patarimus, kurių kiekvienas mums visuomet nešė didelę naudą musų gyvenimui, jei tik mes atydžiai jo kalbos klausėmėsi ir jo žodžius dėjomėsi giliai savo atmintin. Užtaigi aš šiadien užimdamas Žmogaus vietą Po Medžiu, pirmu kartu, pirmiausia prašau visų čia susirinkusių, ramiai užsilaikyt ir atydžiai išklaust mano pirmutinę kalbą Po Medžiu. Čia pat ant vietos ir iš anksto patėmysiu, kad aš savo mintimis stovėsiu kuom arčiausia mums ikišiol tarnavusio, ir nors su permainomis, ir toliau tarnausiančio Žmogaus.

Jau praleidome svarbiausias metų šventes, kuriomis mes skaitome Kalėdas ir Naujus Metus, o su jomis ir visus geriausius linkėjimus sau ir kitiems. Rodosi tai paprastos šventės, kas metai atsikartojančios, o vienok daug reiškiančios, ir rodosi, net jaučiamos, kaip atnaujinančios musų gyvenimo dienas. Kalėdas mes praleidome, kurie turėjome jas praleist sveikais budamais gana smagiai ir linksmai, kaip meilės šventę, su visais pasidžiaugę ir vieni kitiems palinkėję, kad sveiki ir laimingais budami sulauktume dar kitas kalėdas persvęst. Perleidę šventę Naujų Metų, apsiskaityt ir kitų paraginti mes padarėme prižadus šiais metais veikt, kad savo veikimu ne vien aprupint savo šeimynas, savo namus ar patis save išimtinai, bet, kad padirbėjus dar ir kitiems, kad jiems nuveikus naudin-

gą darbelį, idant už tai kiti mus gerai pamintų. Ir prižadus padarę, mes lyg atgimę, eirame su nauja energija, su tvirtu pasiryžimu veikt per istisus šiuos metus darbà, koks musų supratimu, bus naudingas ne tik musų viengenciams, gyvenantiems šioj šalyj, bet ir tėvyneje Lietuvoje. Nežinau, ar kiekvienas iš čia susirinkusių taip jaučiasi ir yra iki tiek pasiryžęs, ir todėl negaliu tikrint, kad mes visi jau tai manome ir darome. Bet aš taip jaučiuosi, tai manau ir veikiu. Aš pereitu kartu, girdėjęs Žmogaus paraginimą kiekvienam pasizadēt per šiuos metus po penkis savo viengencius atsivest Po medžiu ir "Amerikos Lietuviu" gaut penkis naujus mėninius skaitytojus, paraginimą paskaičiau savo privalumu, nusprendžiau jį išpildyt, ir jei busiu sveikas ir gyvas, jį išpildysiu, nes jau pradžia turiu; šiadien vieną atsivedžiau į šį susirinkimą ir užrašiau jam "Amerikos Lietuvij." Liko tik keturi, bet tas duosis lengvai atlikt, kadangi dar šių metų liko 11 celiu mėnesių, o per tiek laiko juk kalnus galima nukast, tad keturi skaitytojai gaut ir keturi žomnės prikalbinti prie musų burio, nieko nereiškia. Dar tik kelios dienos šių metų prabėgo, o aš jau vieną turiu, arba penktà dalį sau pasiimto darbo jau atlikau. Ar jūs, čia esanti, padarėte tą patį? Jeigu ne, tai pasistengkite tai padaryt einančios savaitės bėgyje, o šiame mėnesyje butinai. Tą mes turime butinai šiais metais veikt, kad atsismokėjus "Amerikos Lietuviu" už jo trusą, kuriuomi jis mums išaugino šį medį, kuriuomi mes naudojamesi žiemomis ir vasaromis. Dargi atminkite, kad užstoję dešimtį metai jo nenuilstančiojo truso, tai turime butinai kuom nors jam atsismokēt. Jeigu žomnės kelia atminimus kas du ir tris metai, tai mes savo labdaringam laikraščiu sukeltime paminėjimą dešimty metų, kad jis pasidžiaugt mūsų atmincia, ir toliaus darbuotys musų visų gerovei.

Taigi, mes, ar musų dalis, praleidę šventes, jaučiamėsi smagus, laimingi, ir su nauja energija ir su pasišventimui einame prie darbo, sau paskirto nuveikt šiais metais. Bet, ar visi musų vien-

genciai, ar bent jų didesne dalis jaučiasi taip kaip mes, ar jie yra užganėdintais praejusiomis šventėmis? Ne. Šimtai ir tukstančiai yra tokie, kurie šiuos metus pradėjo nelaimingai. Daugelis iš jų kaip kalėdas, taip ir naujus metus praleido didžiausiame skurde, nelaimėse, ir naujuosius metus pradėjo nelaimingai. Daugelis iš jų kaip kalėdas, taip ir naujus metus pradėjo nelaimingai. Daugelis iš jų kaip kalėdas, taip ir naujus metus pradėjo nelaimingai. Daugelis iš jų kaip kalėdas, taip ir naujus metus pradėjo nelaimingai.

Žmogaus gyvenimo mokyklos pamatų. O tie žmonės, kurie prie šitos mokyklos priklausė, ir ją lankė, ve kaip pasielgė diėnose taip svarbių metuose švenčių, kurias patį bažnyčia su didžiausiomis iškilimėmis apvaikščioja. Tai labai aiškus dalykas, kad tose mokyklose nebuvė žmonių, užimančių mokintojų vietą, mokinančių žmones kaip reikia gyvent, ir kad nuo alkoholio, namie dirbtos degtinės nuodu, reiki šalintis, reikia ją ne naudoti, nes tai yra nuodai, netik užmušanti žmogaus sveikatą, bet ir gvybę. O vieton tokių mokintojų buvo žomnės keikunai, keikianti ir darkanči tuos žmones, kurie pamokina kaip reikia žomnėms gyvent, kad but naudingi sau ir kitiems.

Tad, mieli broliai ir seseriai, aš šiuomi kartu, pirminiu kartu jums kalbėdamas, neturėjau mažiausio noro jus, ar tulus iš jusų, mintimis nuvest prie bažnyčios ir jums primint, kad žmonių doros ir gyvenimo mokintojų nebuvė namie, nes jei jie butų buvę, jie butų pamokinę tuos nelaiminguosius, neskaitančius naudingų raštų, o gal ir skaityt ne mokančius ir todėl reikalujančius pamokinimo gyvu žodžiu, kad sulauktų metų švenčių, iš bažnyčios parėję, praleistų laiką prie nekaltų žaislų, prie pasikalbėjimų, ar draugijų surengtuose vakaruose, bet ne užsinuodytų save amžinai, ir paskui pultų į klana, iš kurio ne lemta jau daugiau pasiečia yra remiama doros ir

APIE ĮVARIUS DAIKTUS

—Mama, aš ir vėl čia paklausyt tavo apsakymų.

—Gerai, vaikel. Šiadien aš tau apsakysiu apie garsų Mahometą ir jo knyga.

—Iš daugelio tikėjimų pasaulyje, mahometonų tikėjimas užima nemažiausią vietą. Svarbu yra žinoti kaip tas tikėjimas atsirado, kiekvienam žmogui, kuris nori būti apšviestas. Išradėjas šio tikėjimo buvo žmogus vardu Mohamedas. Jis gimė apie 570 m. po Kristaus, mieste Mecca, vieta, kurią visi mahometonai dabar laiką šventa. Jis gimė iš augštos giminės, kuri pirma vadavosi religijoje, paeinanči nio giminės. Izmaelias. Mahometas budamas jaunas, susipažino su tikėjimu Maitžiaus ir su tikėjimu krikščionių. Apkeliaavęs Siriją, jis sugrįžo į Arabiją, ir čia jis susapnavo, ar jam pasirodė kas nors ir diktavo augščiausiojo tiesas ir prisaakė eit ir platinti jas tarpe žmonių. Tą jis ir darė metuose 622, su savo pasekėjais jis nukeliavo į miestą vadina mą Medina, kuri mahometonai gerbė kaip šventą. Laikui bėgant, Mahometas igavo tarpe žmonių didę itek me ir galybę. Pirma jis buvo tik skelbėjas religijos, reformatorius ir kalbėtojas, vėliau ėmėsi už praktiško darbo, įvesdamas savo tiesas vėliau buvo ir karvedis. Vėliasiuose laikuose savo gyvenimo, jis nustojo but mislinčium ir mažai ką apie jį istorija paduoda, tik tiek žinoma, kad iš jo, kaip platin tojaus religijos, išėjo viešpats Arabijos šalies. Jis parašė knyga, kurios vardas yra "Koranas." Ta knyga mahometonams yra taip kaip biblija krikščionims. Pagal pasakymą paties Mahometo, ta knyga buvo jam sudiktuota angelo, kaip Dio pasiuntinytės. Kaip ten nebuvo, ar jam diktavo, ar nediktavo, bet jo Korane yra surašyta kaip tiesos, pagal kurias žmonės turi gyvent. Mahometas sako: "Dievas yra vienas ir Mahometas jo pranašas". Mahometas mokina, kad žmonės turi melstis paskirtame laike, Mahometonai iki šių dienų išpildo tuos prisakymus. Jis mokino daut išmaldas. Jis mokino dručiai save kontroliuoti ir šalintis nuo pavojingų žaidimų. Jis mokina šalintis nuo žaidimų dėl panaudojimo, taipgi, kad šalintųsi nuo gėrimo vyno. Mahometonai užvis geriausia laikosi nuo girtuoklystės. Mės siunčiame misijonierius į jų šalį mokinti juos krikščionybės. Bet jie atsilanko į krikščionių apgyventas vietas ir randa, kad girtuoklystė tarpe jų bujoja, labai pasipiktina ir atsaisako priimt

krikščionių tikėjimą, sakydami, kad jų tikėjimas yra geresnis. Krikščionys sako, kad mahometonai paverge savo moteris. Mahometonai atsako, kad jų moteris nėra aukomis bado ir vargo, kaip kad moteris krikščionių, nes jie savo moteris bent maistu ir drabužiu aprupina. Mahometas pats turėjo gerą moterį, kuri pilnai išitikėjo Mahometo nurodymus.

Mahometonai vienok mažai duoda progos moterims apsišviest ir duot joms laisvę visuomenės reikaluose lygiai su vyrai. Jų papročiu yra uždaryt moteris nuo vyrų ir neduot joms su vyrais maišytis kas padaro labai daug blogo nekuriuose atsitikimuose. Moteris susirgusi negali sau šauktis negydytojo vyro. Bet pastaruose laikuose tas daug pasilengvino, nes priviso daug moterų krikščionių, gydytojų. Mahometonų išitikinimas yra, kad moterų gyvenimas yra tik tuštybė. Jų patariamai niekur nepriimami vistomenės reikaluose, joms, tiesos tai tik namų darbai dirbt. Mahometonų moteris negali pakilt pirmynžangoj, todėl, kad joms neprieinama savo proto tobulinimas. Jų padėjimas šiadien toks, kaip senovėje. Todėl mokslas kreipiasi į knyga Mahometo ir žiuri, kokia yra priežastis, kad ta šalis, kurioje Mahometas savo dvasios galybę paliko, taip neprogresuoja, taip atsilikus nuo pasaulinio pirmynžengimo. Ir tyrinėdami atranda, kad Mahometas iš pradžių buvo labai gabius ir linkėjo gero savo pasekėjams. Panašiai kaip jis pasakė, kad Dievas yra vienas. Jau tas sakinyis jo buvo labai progresyviškas, nes jei Dievas yra tik vienas tvėrėjas visos žmonijos, o ne keliatas Dievų, kaip kad nekuri tikėjimai laikosi. Bet jo pradėtos gražios nuomonės, matoma, vėliasiuose laikuose jo gyvenimo, nebuvo taip tobulai auklėjamosis. Mahometas pastojęs šalies dideliu vadovu jau mažiau paisė apie tolimesnę tobulinimą savo tiesų. Vėliasiens jo tiesos rėmėsi labiau kaip sukontroliuoti savo pasekėjus tą jis pavadino Dio apreiskimu. Mokslas atranda, kad Mahometas savo jaunose dienose turėjo tyrą dvasią ir širdį. Jo noras buvo eit ir mokint žmones, kad jie mylėtųsi ir neapleistų savo kuną girtuoklyste, bet senesniuose savo metuose pats dručiai apsilėjo. Labiau pamylėjo žemiškus dalykus pats ir kaip tik žmogus juos labiau myli, tyra dvasia jį apleidžia. Kiekvienas kudukis gimdamas, iš pasaulį ateina su tyra dvasia, tik vėlenis gyvenimas jį šian ten nukreipė, prie gero ar blogo. Suprantant tą, kiekvienas žmogus turi rūpintis savo jauną, tyrą dvasią palaikyti, nežiurint paspėtų kilpų šiame pasaulyje. Mės turime rūpintis savo tobulybę kaip bitės jieskot tobulybę visur ir tą pritaikyti prie savo gyvenimo. Dar nėra žmogaus, kuris būtų užgimes, kuris

Musų atmosfera.

—Buvo laikai, kada musų žemė buvo degantis kunas, apsuptas iš jos besiveržiančių degančiųjų gazų, kaip kad šiadien turime saulę. Per ilgą laiką, tie gazai išsišėmė ir žemė atauso, tulos substancijos, kurios hemiškai susijungė ir ne sutirpo, arba kurios reikalavo labai žemos temperatūros, kuri jas prie to priverstų, visos ir tolesniam laikui pasiliko gazais, ar gazo pavidale, slankiojančiame aplink ataususį musų žemės kuną. Tuos gazus, kurie tartum didelės debesis, koku mės jį suprantame, ir kurie yra apsupę musų žemę, vadiname atmosfera. Tuli iš tu gazų yra inertiški, tai yra, nelengvai jungianti hemijas su kitomis substancijomis, kiti iš jų susimaišė, susijungė vieni su kitais ir tuomi sudarė mišinį tokioj daugumoje, tiek daug, kad amžiai juos nesunaudoja.

Nors oras mums išrodo paprastu gazu, ir žmonės apie tai taip manė net iki 18 amžiu, tai vienok tikrumė yra mišiniui, susidedančiu iš daugelio įvairių, bespalvių gazų. Vienas tokių gazų vadinasi anglirugštis, arba tlenas, kurs palengvina degimą, arba leidžia sudegt visoms substancijoms, kurios jame randasi. Kitiu gazu turime vandenį, kurs nės pats dega, nės kitoms substancijoms leidžia degt, dargi ir degančias užgesina. Iš šitų dviejų gazų tveriasi didesnė dalis musų oro. Šitie gazai yra musų ore, kuriame sudaro proporciją iš vienos dalies anglirugšties ir keturių dalių vandens, arba vandeninių miglų. Apart šių dviejų yra dar gazas bevandeninis, su dalimis anglirugšties, proporcijoj mažiau imant tris dalis ant kiekvienos 10-tukstatinės dalies dviejų pirmesniųjų gazų. Yra dar keliatas gazų, bet jie nėra žymiais ir todėl čia ne parsieina apie juos kalbėt, nes jie musų ore daug ne lošia. Apart dar musų orą tveria drėgnumas, dalis dulkių ir mikrobių.

Nėra abejonės, kad kiekvienam iš skaitytojų aiškiai yra žinoma, kad gazo dudoj, nors ir prie virimo pečiaus, esant kad ir mažeteit atvairai, per kurią gazas veržiasi laukan, į kambarį, ir greitai laikan kambarį pripildo savo kvapu, smarve. Smarvė išsiplatinus visame name be atsižvelgimo, ar jai yra koks traukimas, ar ne. Gazai, ar jie yra tiršti, ar skysti, vienijasi su kitais. Todėl proporcija vandens, be vandenio ir anglirugšties, paprastai yra visur lygi, ant visos musų žemės. Tlenas yra svarbiausiu palaikymui gyvybės, nes be jo gyvnai negalėtų kvėpuot. Gyvnai įkvėpuoja savimp anglirugštį, o iš kvėpuoja bevandeninį gazą, kiekvieno gyvuno jiega kū-

butų išdaręs tokias tiesas, kad žmonija galėtų but laiminga be paties žmogaus tobulumo. Todėl musų priderystė savo dvasią kuodaugiau tobulinti, kad iš savęs galėtų jaust tvėrėjo tiesas, tada tiktai mės galėsime laimiau visi gyvent.

Nemuno Sūnus.

ne, paeina nuo to, kaip jų organizmas sudirba ir sumaišo anglirugštį. Augalai irgi reikalauja anglirugšties, arba tleno, tik daug mažiau negu gyvnai.

Vanduo yra reikalingas kiekvienam gyvam organizmui, idant juomi atskiest tleną. Jeigu ne vanduo, gyvnai įkvėpuotas tlenas juos sudegintų. Tas pats su augalais ir kitais daiktiais. Tik gyvnams ir augalams vanduo butų ne naudingas tokioj formoj, kurioj jis yra ore, nes vandeninėj esant ore, jame yra daug mikrobu, bakterijų. Todėl toks vanduo turi hemiškai susijungt su kitomis substancijomis, atskiriančiomis vandenį nuo bakterijų, pirmiau negu jis pareina kaip maistas, į augalų ir gyvunų organizmą. Kadangi augalams vandens reikia daug mažiau negu gyvnams, todėl ant jų veikia saulė, kurios spindulių karštis vandens perviršų ištraukia. Su vandeniu saulės spinduliai iš augalų traukia ir tleną, kurs ore atsinaujina, atsiskiria nuo substancijų, su kuriomis buvo susimaišęs augalo kune, ir taip atsinaujinęs, vėl yra sukvėpuojamas tu pačių augalų ir gyvunų. Ir tokiu budu mės ir augalai, visuomet savo kvėpavimui vis turime tyrą orą.

Gyvunai neturi galę atskirt tleną nuo odoro, ir todėl jame trokšta. Bevandeninė anglirugštis, arba odoras, yra sunkesnė už tyrą orą, todėl jo visuomet daug prisirenka giliose vietose, kaip tai šulniuose ir kasyklose. Darbininkai, dirbant tokiose vietose, kuomet pataiko iš odoro apimtas vietas, ten jie žuva kaip kad ir vandeninyje. Kasyklų eksplozijose darbininkai liekasi gyvais, nuo daugybės prisirinkusio tleno, lyg tyčia, tik tam, kad paskui žut odoro troškumoj, pirmiaus nusileidimo šulnio gilumon, visuomet nuleidžia degančią žvakę, idant persitikrint, ar ten nėra gyvybei pavojingo gazo. Jei jo ten yra daugiau negu gyyybė gali sunaudot, žvakę užgesata ir tuomi persitikrinama, kad ten yra gyyvybei pavojus.

Tulose vietose, kaip tai Neapolio aplinkėse, Italijoje, arba Death Gulch, Yellowstone parke, tokių gazų yra žemėje taip daug, kad kartais jie garuodami iš žemės, užtroškina žmones ir kaimines gyvulių.

Redakcijos Atsakymai.

Dagiėliui. Tamista gerai valdote plunksnų, tad butų malonu tankiau mums nuo jų ką gaut. Labai meldžiame.

P. Juozapaciūi. Korespondencija begalo suvėluota ir tuomi nustojudsi svarbos. Kodėl ankščiau nę parašote?

A. B. Labai abejotina, kad tas žmogus butų Vilniuje buvęs, jei jis sako, kad ten viskas gerai. Raštelį nesunaudosime, nes jis yra melagingas.

Skaitytojams. Malonėkite suteikt mums daugiau žinių iš lietuvių gyvenimo jusų kolonijose.

LIUOSOJI VALANDA.

(Jaunimo skyrius)

VAKARINĖJ MOKYKLOJ

— arba —

Stoka mokiniū.

Toks gražus, toks malonus rudenio vakarėlis, tiesiok primenantis—atvaizdinantis prabėgusios vasaros vakarus. Nėra nuostabu, kad šios šalies gyventojai šį gražų rudenio laikotarpi (vadina antra vasara, tik jau ne musų, kaip baltodžių, bet—indijonų vasara.

Vėjails toks malonus, retkarčiais tik pustelėja lyg parodydamas dar savo egzistavimą. Bet ir jam, kad ir taip maloniame esant, paputus, krinta paskutiniai medžių lapai, mums po kojų, einant Gardnerio šalimais, kurių retkarčiais, abiejose pūšėse randasi priaugusių didelių, tai mažų medžių—medelių.

Vincas Vabalninkas sulaukęs šio vakaro, labai nusidžiaugė, ne dėl to, kad jis buvo toks priimtas, toks malonus pasivaikščiojimui miestelio gatvėms su savo drauge, arba draugu. Visai ne. Pasivaikščiojimas jam jau šį vakarą visai nerupėjo. Jo mintis buvo susitelkę prie visai ko kito—vakarinės, angliškos mokyklos. Vincas džiaugėsi, kad šis vakaras buvo pirmutinis vakaras atidarymo mokyklos ir, kad visi miestelio gyventojai buvo užkviesti eit į vakarinę mokyklą, kas tik nori ką pasimokint; atei ir mokinkis dykai! Mokytojai, butas, knygos, popiera, rašalas, šiluma ir šviesa, viskas veltui, tik ateit ir naudokis—mokinis. Ar čia reikia geresnės progos žmogui, kurs visuomet nori but prakilnesnis už kitus, statytis augštesniu už kitus, o visai nebut tokiu, koku jis save pasistato arba nori persistatyt žmonių akise, išgyt šiek-tiek nors pradinio mokslo, kurį jis seniai, neturėdamas, savinosis?

Visi tie, kurie norėjo prasilavint skaityt, rašyt ir pradinės aritmetikos, tapo paskirti į pradinės mokyklos skyrius, o tie, kurie jau buvo išėję, prasimokinę pradinės mokyklos kursas, tapo paskirti į augštuosius mokyklos kursų skyrius. Iš tu kursų galėjo pasiskirt sau du kursas, nes vakaro mokinimas susidėjo iš dviejų valandų, po kurse į valand. Augštesnėje mokykloje, miestelis kursas suteikė su pagalba valstijos universiteto. Buvo atsiradus, pareikalaujant skaičiū mokiniū, tapo atidarytas kursas kokio tik mokiniai pareikalavo, neatsižvelgiant į didumą iškasčių. Miestelio mokyklų tvarkvedžiai rupinosi, kad norinti mokintis, gautų tą, ką jie pageidauja, o miestelio gyventojai dėl to paties tikslu buvo paaukavę vienuolika tukstančių doliarų suviršum penkis šimtus doliarų ant tukstančio gyventojų, kad jie per žiemą eitų į vakarines mokyklas ką naudingo mokintis.

Tačiau Vincą einant į mokyklą, mintis po minčiai graužė grauzė, kokias jam ten bus pasekmės; ar jis galės susilygint su kitais vakarinės mokyklos mokiniiais, ar ne? Ar galės ištart jo lietuvišką pavardę, ar ne? Ar tik pamėgdžios kaip kad tankiausia taip padaro? Pamėgdžiojimas opiausia atsiliepa kokiame viešame susirinkime, kuriame tariantis pavardę, neįstaria, tik taip kaip nors pamėgdžioja—sumykia ir regis tariančiam tas viskas taip ir užsibaigia, bet su pavardės vasininku yra visai kitaip. Jis staiga po kampus išgirsta juokus, kad ir negarsius, tačiau juokus iš jo neįstartos pavardės—pamėgdžiojimo. Jo veidas užrausta, akis žemyn nusileidžia ir jis taip praleidžia tą nesmagią valandą, ne tai išgėdos, nes jis, arba jį, savo lietuvišką pavardę myli ir nę kaip nemainytų ant bilės kokios niekam nevertos, visų suvalkotos anglų pavardės, kaip kad daugumas iš musų lietuvių padaro. Musiškiai pametę savo gražias lietuviškas pavardes, jų vietoj pasiskiria "Smith" už Simavičia, "Brown" už Baranauską, "Nolan" už Nalivaiką, "White" už Vitkauską, "Adams" už Adomavičia, "Gage" už Gaidžiūną, "Wasi" už Valiauską, Vasiliauską ir tukstančius kitų. Dar iš žiopliausių musų brolių pasiskiria sau net Amerikos didvyrių vardus kaip tai Wilson ir George Washington, kuriuos dviem gardneriečiam teko pergyvent. Ir tie musiškiai džiaugėsi girdėdami svetimtaučius ištariant jų pasisavintas pavardes,

pilnai liekasi jomis užsiganėdinę ir mano, kad liekasi tokiam pat stovyje kaip ir anglas. Bet koks tai yra skaudus smugis tokiam lietuviui kaip Vincas Vabalninkas, kuriam yra viskas mylima, kas tik yra gražnai lietuviška. Neatsižvelgiant į tai, kad svetimtautis iš karto ir negali ištart pavardės, bet jeigu jam prisieina tankiai ją vartot, prašo kelis kartus, kad savininkas ją ištartų ir paskui jis ją mėgina—mokinasi tart, o ištars klausia, ar jau gerai ištaria, ar dar ko truksta? Ant galo iš to viso pasekmės išeina tokios, kad pravardės savininkas "anglams" neištariamoms pavardės girdi ją ištarta su visa lietuviška reikšme. Toks tada jam yra džiaugsmas, girdint svetimtautį ištariant jo lietuvišką pavardę taip gražiai, kad net šypsa pasirodo ant jo išlyškusio veido nuo sunkių gyvenimo aplinkybių ir jis jaučiasi pilnai užsiganėdinęs, labiausia iš to, kad jis su savo lietuviška pavarde neper-siskyrė.

Susirinkančius suleidžia į suėjimo kambarį, o iš ten pasiskyrusiems kursas liepė eit į nužymėtus kambarius su kursų mokytojais. Vincas atsidrasinęs priėjo prie tvarkvedžio stalo ir lukterėjo valandėle, kol jis pabaigs kalbą su mergaite. Netrukus tvarkvedis atsigrįžęs į Vincą prabilo:

—Koks tamistos vardas su pavarde?

—Vincas Vabalninkas — dar nedrasiai Vincas tarė.

—Vincas.... Vabalninkas.... gerai. O ką tamista Vabalninkas nori mokintis—užklausk tvarkvedis Vincą, gražiai jo pavardę ištars? Vincas kruptelėjo, bet drasiau tarė:

—Aš norėčiau pastudijuot algebrą ir augštesnėje pramonės gramatikoje.

—Apgailestauju tamistą Vabalninką! Šituos kursas iki šiol dar nepasisekė atidaryt—neatsirado užtekintai mokiniū, o dėl penkių-šešių neužsimoka atidaryt; perdide-li iškaščiai. Bet aš patariu nenusimint, o jų vietoj paimt knygvedystę; tai gana interesingas kursas ir nedaug laiko ima gabiam jį išsimokint.

—Sutinku. Aš paimsiu knygvedystę ir trumpaštį.

Jau nuo seniai Vincas norėjo šiek-tiek su trumpaščiu susipažint ir kitą sykį, jeigu butų galima, panaudot jį lietuviškoj kalboj. Knygvedystė taipgi yra geras kursas, bet kaippo amatas, neturi geros vertės, mērgaitės išėję augštesnę mokyklą, ir tame kurse prasilavinusios labai gerai, dirba už dvyliką doliarų per savaitę, tad vaikiniui, kad ir yra prieinamas darbas, tačiau su juom negali savęs užganėdint.

Pirmutines dvi savaites, tik po du vakarus į savaitę—prabėgo gerai; dar visi mokiniai kas vakaras atėjo. Ant trečios savaitės pasitaikė toks bjaurus oras su lytumu ir vėju, kad Vincas pats eidamas į mokyklą manė, kad jau šį vakarą bus mažai mokiniū—pasibijojo lytaus. Taip. Mokyklon atėjo tik vienas ketvirtadalis mokiniū! Ir nuo to vakaro mokyklos narių skaičius pradėjo eit ir eit vis mažyn ir mažyn, kol sumažėjo ant vieno trečdalo nariū, o iš tu daugelis atkeliaavo į mokyklą ir keliaavo namo su automobiliaus pagelba; tingėjo ateit į mokyklą.

Miestelis labai yra pagyrimo vertas už tokį rupestingumą, suteikimą budo nedasiekusiems mokslo šakos jose prasilavint, o jo jaunimas labai papeiktinas; tai šis buvo Pijaus ir Vinco logiškas išvedimas. Vieną vakarą iš mokyklos einant namo. Bet Vincą labiausia toks nuotikis stebino dėl to, kad iš atsiradusių mokiniū pasirodė, kad jie nenori mokintis, savo protą sukoncentruot mokslo lekcijose, bet mokslą turēt, įgyt, labai norēt. Tačiau mokslo norinčiam prisieina mokintis; jeigu nesimokinsi, tingėsi, jį neigygi, neturėsi. Mat čia, Amerikoje, žmogus labai greit papranta gyvent iš rankos ir ranką, už pinigą; jeigu jo išinorėjo, užmokėjo pareikalautą sumą pinigų, ir kriukis užbaigtas. Bet jau ką ne ką, mokslą su pinigais nepapirksi, gali turēt ir milijoną doliarų. Jeigu neišsimokinsi, mokslo neturėsi, čia yra kiekvienas lygus. Mokinkis, mokinkis—mokslas kviečia, tik tada, išsimokinęs, mane turėsi. Bet kaip tik prisieina mokintis, atžiadėt nuo liuosų linksmybių ir gerai pasukt galvelė, už mokslo galvos, vėgi vaikiško studento, žiurėk, ir nėra. Kur ji arba jis dingsta? Mokyklą apleidė namie sėdi ir savo senus tėvelius pagalbsti? Kas tau! Ant šokių, biljardynėse, prie automobilių pasitrunkimų ir taip to- (19nd 07-9 que est.)

Foreign Language Information Service

PILIETYSTĖ

Arba

KAIP TAPT SUV. VALSTIJŲ PILIEČIU.

(Tąsa)

16. Kl. How are the United States Senators elected? (Kaip Suv. Valstijų Senatoriai išrenkami?)

Ats. By direct vote of the people. (Tiesioginiu žmonių balsavimu.)

17. Kl. How many Senators are elected from each State? (Kiek Senatorių iš valstijos išrenkama?)

Ats. Two. (Du.)

18. Kl. Who presides over the House of Representatives? (Kas Atstovų Bute pirmininkauja?)

Ats. The Speaker of the House. (Atstovų Buto pirmininkas.)

19. Kl. Who presides over the Senate? (Kas Senate pirmininkauja?)

Ats. The Vice-President of the United States. (Suv. Valstijų vice-prezidentas.)

20. Kl. Do the speaker and Vice-President have voting power? (Ar pirmininkas (Atstovų Buto) ir vice-prezidentas gali balsuoti?)

Ats. The Speaker has, but the vice-president has not, unless the votes are equally divided. (Pirmininkas (Atstovų Buto) gali, bet vice-prezidentas negali, bet jeigu balsai lygiai pasidalina, jis gali.)

21. Kl. When does Congress convene? (Kada Kongresas susirenka?)

Ats. The first Monday in December. (Gruodžio mėnesio pirmą ponedėlį.)

22. Kl. Does it convene at any other time? (Ar Kongresas susirenka kitu laiku?)

Ats. The President may call Congress at any time (Prezidentas gali sušaukti Kongresą bet kada.)

APIE VYRIAUSYBĘ.

23. Kl. Who is the Chief Executive of the United States? (Kas Suv. Valstijų augščiausias valdininkas?)

Ats. The President. (Prezidentas.)

24. Kl. For how long is the President elected? (Kaip ilgai prezidentas renkamas?)

Ats. For four years. (Keturiems metams.)

25. Kl. One term is four years. For how many terms may the President serve? (Ketur metai reiškia vieną terminą. Kiek terminai gali Prezidentas tarnauti?)

Ats. For as many terms as he is elected, though no president has ever been elected for more than two terms. (Tiek terminų, kiek jis išrinktas, bet nė vienas prezidentas nebuvęs rinktas daugiau kaip dviem terminams.)

26. Kl. Who elects the President of the United States? (Kas renka Suv. Valstijų prezidentą?)

Ats. The people, through the electors. (Žmonės per rinkėjus.)

27. Kl. Who are the electors? (Kas tai yra rinkėjai?)

Ats. They are representatives chosen by the people. (Jie yra žmonių išrinkti atstovai.)

27. Kl. How many electors are there? (Kiek yra rinkėjų?)

Ats. As many as there are Congressmen and Senators. (Tiek, kiek yra kongresmenų ir senatorių.)

28. Kl. Who may become President? (Kas gali būti prezidentu?)

Ats. Any native-born citizen, at least thirty five years of age, and a resident of this Country for at least fourteen years. (Betis gimęs pilietis, kuris nors trisdešimt penkių metų amžiaus, ir kuris gyvenęs šioje šalyje mažiausiai keturiolika metų.)

29. Kl. How is the Vice-President elected? (Kaip vice-prezidentas renkamas?)

Ats. In like manner and at the same time as the president. (Tuo pačiu būdu ir tuo pačiu laiku kaip prezidentas.)

30. Kl. Could the President or the Vice-President be removed from office? (Ar prezidentas arba vice-prezidentas gali būti pašalinti nuo atsakomybės?)

Ats. Yes: by impeachment of the Senate. (Taip per Senato nupeikimą.)

31. Kl. Who is the Commander in chief of the Army and Navy? (Kas armijos ir laivyno

didžiausias komandierius?)

Ats. The President. (Prezidentas.)

32. Kl. What are the most important duties of the President? (Kokios svarbiausios Prezidento pareigos?)

Ats. (a) To represent the United States in its relations with other nations. (b) To command the Army and Navy. (c) To advise Congress when he thinks new laws are needed. (d) To see that the Federal laws are obeyed. (e) To appoint a large number of government officers.

(a) Atstovauti Suv. Valstijas santykiuose su kitomis tautomis. (b) Valdėti armiją ir laivyną. (c) Patarti Kongresui, kuomet jis mano nauji įstatymai reikalingi. (d) Prižiūrėti, kad federališki įstatymai būtų pildomi. (e) Paskirti įvairius valdininkus.)

33. Kl. What direct assistants does the President have? (Kokius pagalbininkus turi Prezidentas?)

Ats. The Cabinet. Gabinetas (ministerija).

Ats. The Cabinet. (Gabinetas (ministerija) netas (ministerija?))

Ats. A body of ten officials to advise and help him in carrying on the work of the government. (Kuopa iš dešimties valdininkų, patarti ir pagelbėti jam vest valdžios darbą.)

35. Kl. Who are the ten officers? (Koki yra tie dešimt valdininkų?)

Ats. The Secretary of State, Secretary of Treasury, Secretary of War, Attorney General, Postmaster General, Secretary of Navy, Secretary of the Interior, Secretary of Agriculture, Secretary of Commerce, Secretary of Labor. (Valstybės Sekretorius, Iždo Sekretorius, Karės Sekretorius, Generališkas Prokuroras, Generališkas Pačto Direktoriaus, Laivyno Sekretorius, Vidaus reikalų Sekretorius, Agrikultūros Sekretorius, Pirklybos Sekretorius, Darbo Sekretorius.)

36. Kl. Are the Cabinet officers elected? (Ar Gabeto valdininkai renkami?)

Ats. No. They are appointed by the President and their appointment ratified by the Senate. (Ne. Prezidentas juos paskiria ir jų paskyrimą Senatą patvirtina.)

37. Kl. If the President dies, or resigns, or is removed by impeachment, who takes his place? (Jeigu prezidentas numirtų, atsakytytų nuo vietos, arba nupeikimu būtų pašalintas, kas užimtų jo vietą?)

Ats. The Vice-President of the United States. (Suv. Valstijų vice-prezidentas.)

38. Kl. If both the President and the Vice-President die, or resign, or are removed from office by impeachment, who takes their place? (Jeigu abu, prezidentas ir vice-prezidentas numirtų, atsakytytų nuo savo vietos, arba nupeikimu būtų pašalinti, kas užimtų jų vietą?)

Ats. The Secretary of State. (Valstybės Sekretorius.)

APIE TEISDARYSTĘ.

39. What is the Highest Court of the United States? (Kokis Suv. Valstijų augščiausias teismas?)

Ats. The Supreme Court. (Augščiausias Teismas.)

40. Kl. How many members are there in the Supreme Court, and what are they called? (Kiek Augščiausias Teismas turi narių, ir kaip jie vadinasi?)

Ats. There are nine, and they are called Justices. (Yra devyni, ir jie vadinti teisdariais.)

41. Kl. Are the Justices elected? (Ar teisdariai renkami?)

Ats. No, they are appointed by the President, and hold office for life. (Nė, Prezidentas juos paskiria ir jie buva savo vietoj kol gyvi.)

42. Kl. What is the function of the Supreme Court? (Koks Augščiausio Teismo veikimas?)

Ats. To interpret the laws passed by Congress. (Išaiškinti Kongreso užtvirtintus įstatymus.)

Klausimai apie valstiją.

1. Kl. Who is the highest officer of the State? (Kas yra Valstijos augščiausias valdininkas?)

Ats. The Governor. (Gubernatorius.)

2. Kl. For how long is he elected? (Ant kiek laiko jis renkamas?)

Ats. For either two or four years. (Dviem arba keturiems metams.)

3. Kl. Who makes the laws of the State? (Kas tvirtina Valstijos įstatymus?)

Ats. The State Legislature. (Valstijos Legislatura.)

4. Kl. How is the Governor elected? (Kaip gubernatorius renkamas?)

Ats. By direct vote of the people. (Tiesioginiu žmonių balsavimu.)

UŽSISTELIUOK SENDIĘ. Lengvas greitas ir parankus būdas mokytis anglų kalbą. Nauja didelė daktariška knyga...

Severo's Cough Balsam. Sustabdyk persišaldymą. Sulaikyk kosulį. Yra jėga tikrai sveikata...

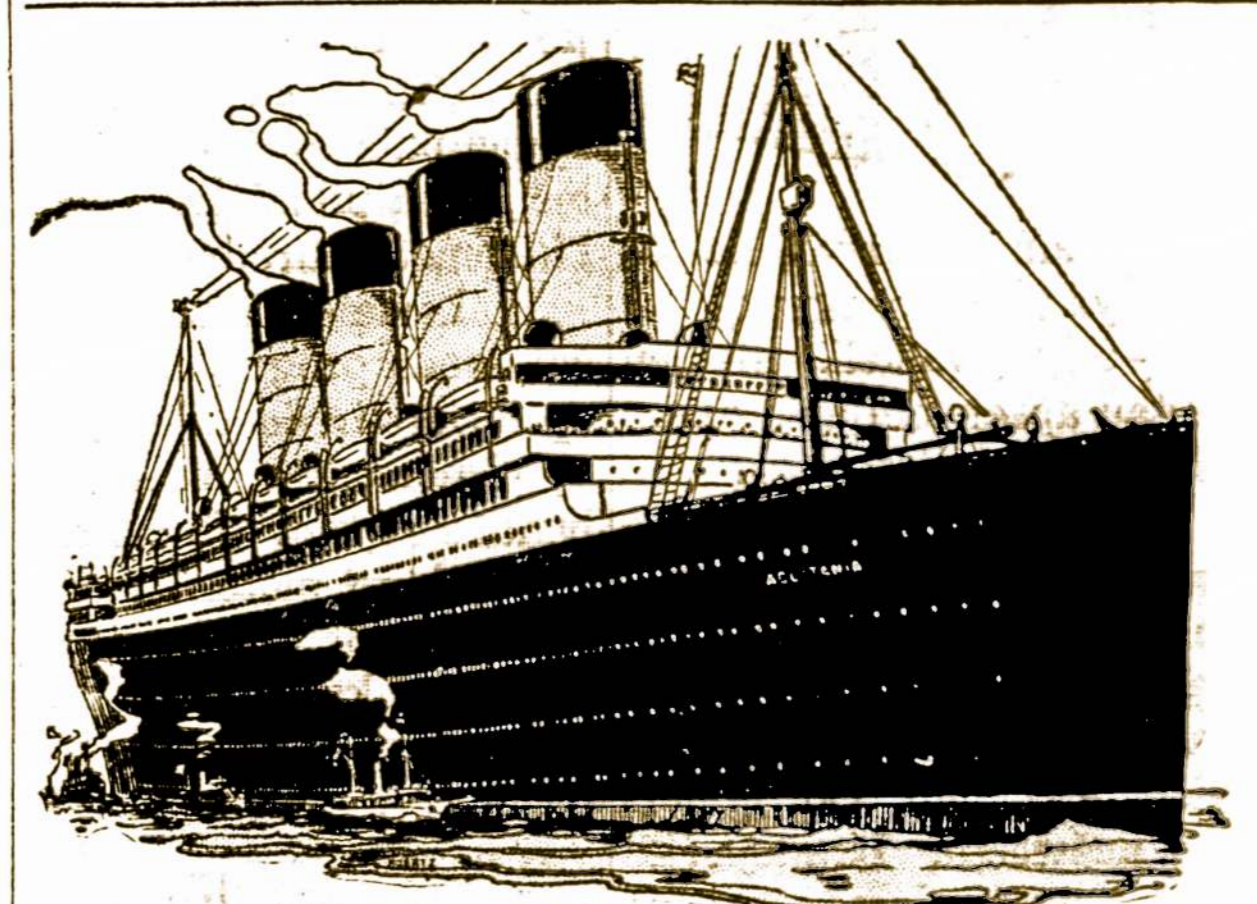
NAUJOS KNYGOS UKININKYSTĖ. Kurioje rasite naudingus pamokinius kaip vest ukę, kaip išdirbt žemę, kaip kada ir kokius javus yra geriausia sėti...

BALTIJOS-AMERIKOS LINIJA. TIESI KELIONĖ LIETUVA. PER HAMBURGĄ PILIAVĄ ARBA LIEPOJŲ. Važiuokit visi parankiu ir tiesiu keliu!

ŽODYNĖLIS. GREIČIAUSIA IŠMOKSI ANGLIŠKĄ KALBĄ. Turėdamas kšieninį žodynelį, sutaisytytą pagal geriausią kalbamokslinį būdą...

To Combine Sentiment and Service give a Waterman's Ideal Fountain Pen. "AMERIKOS LIETUVIS" 15 Millbury St., Worcester, Mass.

Kur galima gauti "Amerikos Lietuvį". Kiekvieną savaitę galite nusipirkti už 5 centus "Amerikos Lietuvį" šiose vietose: AMSTERDAM, N. Y. M. J. Mikenas, 285 E. Main St. ATHOL, MASS. A. J. Gaillunas, Lithuanian Store, BALTIMORE, MD. J. Chipurna, 20 S. Greene St. Liet. T. Knygynas, 861 Hollins st. M. J. Pilipavich, 487 So. Paca st. A. Ramoška, 614 W. Saratoga st.

PINIGŲ KURSAS KASDIEN DIDINASI! Pakol kursas dar žemas, pasinaudokite, siųskite pagelbą saviejiems. ŠIANDIEN KURSAS \$7.25 UŽ 1000 AUKŠINIŲ. Siunčiant dideles sumas, duoda-me specialiai žemą kainą. Pinigus pasiunčiame pagal dienos kursą. M. PALTANAVIČIA, 15 Millbury St., Worcester, Mass.

UNITED AMERICAN LINES INC. HAMBURG AMERICAN LINE. NEW YORK-HAMBURG, DIRECT. Trumpiausi susisiekimai su visoms Centralinės Europos prieklauskoms. LAIVAI IŠPLAUKIA KAS KETVERGA NUO PIER 86, NORTH RIVER, 46th St., NEW YORK, KAIP 12. "MOUNT CLAY" "HANSA" "MOUNT CARROLL" "WUERTEMBERG" "MOUNT CLINTON" "WUERTEMBERG" Specialiai valgomieji ruimai, rukumai, sėdėjimui ruimai ir pasivaikšiojimui dēniai, visas tas patvarkymas trečios klasės pasažieriams.

SUGRAŽINKIT LINKSMAS DIENAS! SUGRAŽINK ATGAL DRAUGISKUMĄ, MEILĘ, DAINAS, MUZIKĄ IR SOKIUS, TŲ LINKSMŲ DIENŲ, KURIOS JAU PRARĖJO. [Sigyk GRAFONOLĄ, kuris palinksmina jusį namus. Lietuviški Rekordai, padaryti Lietuviškų artistų: dainos, monologai ir muzika. Musų krautuvėje randasi didelis pasirinkimas REKORDŲ ir mašinų. Iš kitų vietų lietuviai norinti įsigyti Grafonolą rašykite mums, reikalaukite katalogo, pridėjus savo adresą, adresuojančiam: M. PALTANAVIČIA, 15 Millbury St., Worcester, Mass. "AMERIKOS LIETUVIS" ATLIEKA SPAUDOS DARBUS.]

Ar Keliausi i Lietuvą Pavasaryje?

Jeigu žadi keliauti i Lietuvą, tai nepamiršk, kad "Amerikos Lietuvis" Agentūra jums aprūpins su kelionės reikalais kuogeriausia. Ypatingai kada mes perduodam visą kelionę. Jumis nereikia klausyt ką mes sakome, klausykite ką sako mūsų keliauninkai. Čia porą laiškelių įdedam iš daugybės gautų padėkavonių: —

(I) "Visiems važiuojantiems i Lietuvą, patariu kreiptis su kelionės reikalais pas M. Paltanavičią, nes jis kuogeriausia patar nauja savo keliauninkams. Galiu faktiškai darodyt, kaip nekuri žmonės pirkdami laivakortes pas kitus agentus, tikėdami nuvažiuot i Hamburgą, tapo nuvežti i Franciją tik delto, kad i Franciją vežant jiems atliko 25 dol. Todėl perspėję visus ir patariu, kad keliaudami, kreiptusi pas M. Paltanavičią, kuris geriausia jums aprūpins su kelione; jis taiko lietuvius ant geriausių laivų ir aprūpina visą kelionę. Selemonas Žemaitis, Zasiinių k., Barzdų valsč., Šakių apskr.

(II) "Mielas Paltanavičia, širdingai dėkavoju jums už gražiai parūpintą mūsų kelionę. Labai gražiai keliavome ir buvome prižiūrėti visoje kelionėje. "Amerikos Lietuvis" mane dabar atlanko ir su žinutėmis suramina. Jumis viso gero linkinti, Ona Ruktienė, Šiaudėnų k., Švėkšnos paštas, Tauragės apskr."

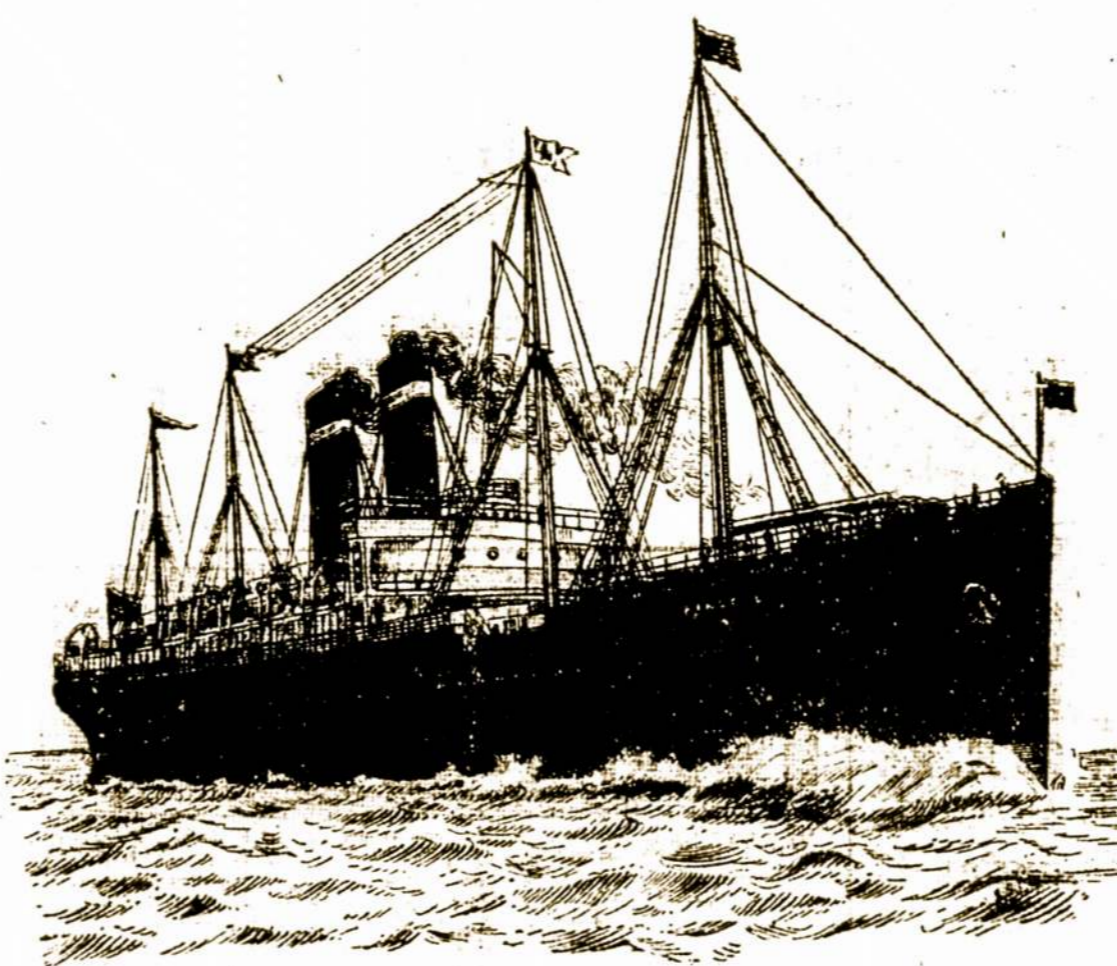
Nežiurint kur jus gyvenate, Amerikoje iš visų kraštų su laišku mus galite pasiekti. Mes jums išrenksime iš namų, pasitiksime New Yorke. Busite patikti, kada išeisite iš laivo anam šone jurių. Sužiūrės jums bagažą, gaus vizus ir parves per lenkų karidorių jums visiškai nežinant.

PIRMAS burelis mūsų pasažierių keliaus apie vidurį KOVO anksti pavasaryje. ANTRAS — apie vidurį Balandžio ir taip kas mėnuo. Iš portų New Yorko ir Bostono. Visas informacijas gausite pas mus parašdami laišką.

M. PALTANAVIČIA.

15 Millbury Street,

Worcester, Mass.

LAIVAKORČIŲ KAINOS:	
IŠ NEW YORKO Į ANTVERPĄ	\$100—
" " " " ROTERDAMĄ	100—
" " " " BREMENĄ	\$103.50
" " " " HAMBURGĄ	103.50
" " " " PILAVĄ	106.50
" " " " LIBAVĄ	110—
" " " " RYGĄ	111—

LAIVAI IŠEIS:

MINNEKAHDA	SAUSIO 26-tą
NOORDAM	SAUSIO 21-mą
RYNDAM	VASARIO 4-tą
GEORGE WASHINGTON	SAUSIO 17-tą
MOUNT CLAY	SAUSIO 19-tą
WUERTTENBURG	SAUSIO 26-tą
CORONIA	SAUSIO 28-tą
CARMANIA	VASARIO 11-tą
LAPLAND	VASARIO 4-tą
LITUANIA	Vasario 1-mą

KIBIRKSTELĖS.

Kažin kodėl šiadien laikraščiuose nesimato taip daug "braukymų," kaip anais metais eilės marguliuvo: "Mus pabraukta, jų pabraukta, jo pabraukta, mano pabraukta...." Gal jau jie viską išbraukė, išmasažavo... Gaila butų, nes tai buvo labai svarbu.

Tie prohibicistai turbūt ne krikščionis, nes jei būtų krikščionimis, tai atmintų švento rašto prisakymą — trokštančius pagirdyk.

Visi katalikiški laikraščiai, kalėdinuose savo numeriuose, ant pirmojo puslapio ir pirmoje vietoje kalbėjo apie Kristaus gimimą, o Garsas tai vieton Kristaus, pirmoje vietoje kalbėjo apie tautos fondą. Matyt, jis i Kristų netiki.

Lietuviai "amerikonai," važiuoja tik i Kauną, kad pasikalbėtų su "draugais" ministeriais. Kitos Lietuvos vietos jiems nėra žinomos, nes ten nėra pas patarimo pasiklaust, koks "biznis" jiems geriausia tiktų "užsidėt."

Kitados lenkai pulkais eidavo pėksti i Čenstakavą, kad ten pagarbinus Dievo motiną ant "jasnej góry," o šiadien trukiais keliauja i Vilnių, kad Dievo motiną "ostrabramska" apgynus nuo bolševikų ir.... lietuvii.

Bostoniečiai išnešė pro-

testą prieš Garmų, už siulymą bedieviams kartuvių. Tai drasumas! O kaip "veikėjai" jiems New Yorke kartuves siulė, tai jie tylėjo, ir ne protestavo, dargi net savo korikus bučiavo. Namie, mat, drasiau kelt protestus, dargi ten nėsant Garmui.

Lietuvos kaimiečiai užsigeidė leisti naują dienraštį, o kad pinigų neturi, tai laiškais pareikalavo nuo "amėrikonų," atsiųst iki naujų metų po tukstantinę, ir tai dar net telegramu. Siųskit. Juk pasiųst tukstantį doliarų telegramu, nėra jokia sunkenybe.

Bostono gyvulių globos draugija kučioj surengė iškilmingus kalėdų pietus arklifams. Prikrovė lovius obuolių ropių, šieno ir avių. Bet arkliai išėdė tik šieną su avižomis, o ropes su obuoliais, snukiais išbadė, išstumė ant žemės. Mat ir arkliai tokius daiktus ne ēda be peilių ir šakučių.

Astronomai pasakoja, kad komētų slankiojimais ore, veikia ant žmonių, juos maišo lyg dulkes. Tas gali būt teisybė. Pažiūrėkime tik i lietuvius: Vieni iš Amerikos važiuoja i Kauną, kiti iš Kauno atvažiuoja čia, vabziniėjasi; rėkauja, liepia pasikart, grįžta atgal i Kauną, iš ten kiti vėl važiuoja i Gėnevą, i Paryžių, pas šventą tėvą, pas bolševikus, i Klaipeđą, i Rygą, i Londoną ir dar kitur. Ot žodžiu sakant,

maišėtis kai Mauškaus karčiamoj.

Kitados paukščiai gyvenė — nē ardami, nē sėdami, nē kuldami, nē kluonus kraudami. O šiadien žmonės gyvena nē sėdami, nē pjaudami, tik sėrus pardavinėdami ir prakalbas sakydami. Kurie kitados skatiko neturėjo, šiadien tukstantius (kasžinkeno) vartoja.

Popierinis paukštis sykį sakė, kad Vasiliauskas, atvažiavęs iš Lietuvos nemo-kėjęs rašyt, nes vieton raides v, raše w. O dabar pasirodo, kad jis pats nemoka rašyt, nes vieton žydu rašo zidu. Skaityt irgi ne moka, nes skaitydamas kompozitoriaus Petrausko vardą, ištaria: Pet-rai-tis. Mat, žemaitiškai.

Tiems apsigvedimams tai nėra galo. Apsiveda ir apsigiveda. Apsiveda "panelės," apsigiveda ir "ponai." Na, kad panelės apsigiveda, tai tiek jau to, bet kaip tie "ponai" gali apsigvest, tai vargiai ir pats Darvinas galėtų išaiškint. Tai vis apšvieta tą daro!

Tai senovės Einijos miestai negali pasiliuosuoti nuo "burg" ir gana. Pirmiaus vadinosi Peter "burg," o dabar Lenin "burg." Tas "burg" pirmiau turėjo reikšmę vokiečių militarišką "burg" (pilis), o dabar francuzų aristokratišką "burgeos" (buržuazija).

Jonas Plonas.

Federal Council Commission on the church and social service. BAŽNYČIOS PRIVALUMAS INDUSTRIJOJE. Darbininkų sekmadienio pamokslas.

2. Žmogaus gyvybė neįkainojamai brangi.

Józus apsakinėjo neįkainojamą žmogaus gyvenimo naudą-brangumą. Karta žmogus gimė, draugija priėmė, kad laike to paties, devyniolikos mėnesių periodo Amerikos industrijos palaidinimas da tebesitėsia. Nežiurint visų pastangų, dedamų, kad apsaugojus gyvybes, moderninės mašinos pavojingumas teberodo, kad žmogaus gyvybė permažai įvertinama.

Tačiau ne vien tik žmonės nukentė, kad kai kuriems amžinai pažeidžia kuną. Ankštus gyvenimas naikina jų sveikatą, o mažos algos padaugina vaikų mirimą. Algos darbininkas yra šaltinis, kuriuo aprūpinama magnatai ir profesinės klasės. Vaikai užgimė industrijos kvartaluose neturi progos, kurią jie turėtų krikščioniškoje draugijoje. "Dievo paskirimas," toksai tikras, kaip bile viena teologija yra kada mokinus, lemia jų ateitį. Žema alga ir nedarbas milijonus prastesnių darbininkų nuvaro i baisiausia

skurdą ir daugelis tokių, del kokios menkos priežasties nueina i žeriausiajį gyvenimą—gyvenimo dugną. Jeigu žmogus nebūs pastatytas augščiau mašinos, tai gyvybę, kurią Jėzus laikė už brangiausią daiktą, bus, kaip ir dabar, žudoma. Kad darbininko šeimyna turėtų atsakomą gyvenimą, tai turi būt ne tik gyvastis saugojama, bet ir alga privalo būt tokia, kuri užtikrintų jam geresnį gyvenimą ir duotų pasinaudot savo gyvenimu. Nėra kalbos apie tai, kad mūsų darbininkai turi gaut palyginamai didesnę dalį iš industrijos gaminimų. Pradėjus kai kurių kainoms mažėt, mes išgirdome samdytojų pasimėjimą nepaprastai nu mažinti darbininkų algas. Be abejo kai kuriems darbininkams mokama nepalyginamai didesnės algos už mažiau turinčius gabumo ir priklausančius prie netaip tvirtai susiorganizavusių unijų darbininkus. Tačiau karo metu ir gabiausias darbininkas, kuris ėmė didžiausią algą, turėjo mažą uždarbį palyginus su daiktų kaina. O vienok darbininkas žmogus stato i didžiausią pavojų savo gyvastį, pagaminą visą turta, kokį tik pasaulis turi.

3. Patarnavimas yra krikščionių idėja.

Suprantama, biznis nega-

li būt varomas be užtektinos finansinės atmokos. Gydytojo, mokytojo, o net ir kunigo patarnavimas reikalauja užmokesties. Tačiau pirmas motivas tose profesijose priimta, kad jų darbas yra tik patarnavimas žmonėms. Krikščioninė draugija ryjasi ir biznį—visą kitokį žmonių darbą padėt po tuo pačiu motivu. Krikščioninė draugija pasiliuosuos iš ne- labos kompeticijos-lenkintiamosimosi pakeisdama ją kooperacija, kuri palaiko iniciativą ir visus paskatinimus prie veikimo be naudojimo karui panašių metodžių.

Patarnavimo motivas yra ne tik pilnai praktikuojamas, bet jis yra pilnas paties užsiėmimo pasiaukojimas. Patarnavimo motivas inėš industrijon dviasia, kuri sumažins nesuspatingą ir saumylystę ir padidins brolišką meilę ir gero troškimą. Jisai paskatins produkciją ir sumažins bereikalingą daiktų suaiķvojimą. Laikanties pasipelnymo motivo, kaip darbdavis taip ir jo darbininkas, abudu žiuri, kad išnaudojus viens kitą, su nepasitikėjimu žiuri viens i kita, o tas vedą prie darbavii ir jų darbininkų kovos. Laikanties pasipelnymo motivo pamina ir kiarjätetaointrijos sieki—nuolatini tinkamą gaminimą. Jeigu patarnavimo motivas būtų inėsta tarp abiejų pusių, samdytojas ir samdinyš išmuktų dirbt iš vieno, abiejų pusių naudai, ir tuo išvengti nesuspatingu nuostolių.

kuriė liktų jų abiejų naudai. "Rojaus Gyvenimas," apie kurį eina kalba, tegali ant žemės ateit tik priėmus tasias idėjas. Bet tos dviasios atydziausia pritaikinta organizuotų santykių sistema turės mažas sekmes.

Rojaus gyvenimas, reiskia igyvendinimą kitokios pasauležvalgos ir jos prisilaikymą darbe. Tai yra nusistatymas, kuris privalo būt naudojamas diena iš dienos, o ypač kada nauji klausimai iškyla, ir tai turi naudot kaip prievaizdas taip ir darbininkas. Krikščioniški principai laiko pirste priedermės kaip vieną, taip ir antrą pusę. Ir tiktai taip daug, kaip daug jie yra primami, industrija gali kilt ir pasisekimą turēt. Jie turės pagaliau būt patarnavimas socialiei strokturai, kaip kad chemijos ir fizikos tiesos yra materialio pasaulio fenomenai.

Bažnyčia kaip mokytoja atatinamų industrijos santykių.

Bažnyčios teisė kalbēt apie žmonių santykius industrijoje smerkiama kai kurių samdytojų atstovautojų, tačiau kitų remiama. Yra užmetama, kad buk kunigai nieko nenusimaną apie industrialę eigą ir todėl, girdi, jie nėra atsakantys kalbēt apie samdytojų ir samdinių santykius. Tai yra užmetimas, kuri bažnyčia privalo sutikti pilnu supratimu ir ryškiu nusistatymu savo reikalu prie industrijos.

VIETOS ŽINIOS

Šimoniečiai! Dar kartą turiu sau už pareigą atsiiepti jus. Reikalą jau veik...

Antanas J. Gotautas. Aukavo Šimonių prad. mokyklai: Po \$5.00: Aleksandra Simonavičius, A. J. Gotautas, Felikas Simonavičius, J. Štukas.

Puikus koncertas. Nedėlioj, 15 Sausio, 2:30 popiet. Aušrelė rengia vieną iš didžiausių šio sezono koncertų.

Nepamirškite "AUŠRELĖS" KONCERTO, kuris bus Nedėlioj, 15 d. Sausio (Jan.), 1922 m., A.O.H. Svetainėj PRASIDĖS 2:30 VALANDA PO PIETŲ.

sekretoriaus vardu: P. Simonavičius, 327 E. St. So. Boston, Mass.

Komiteetas: Aleksandras Simonavičius pirm., A. J. Gotautas ižd., P. Simonavičius sekr., M. Paltavavičia iždo globėjas.

Republikos ir Katinas. Pereitame "A. L." numerį buvo padaryta didelė klaida vienoj žinutėj, kurioj buvo pasakyta, kad Worcesterj yra republika.

Visu žiniai L.A. Bendrožės nariai (serininkai), visi utinai priduokt savo paimams (Proxys) "A. L." administracijai.

Vakarėnė. Nedėlios vakare, 7:30 vakare, S. L. A. 57 kp. rengia metinį vakarienę lietuvių salėje, 29 Endicott st.

Puikus koncertas. Nedėlioj, 15 Sausio, 2:30 popiet. Aušrelė rengia vieną iš didžiausių šio sezono koncertų.

Republikos ir Katinas. Pereitame "A. L." numerį buvo padaryta didelė klaida vienoj žinutėj, kurioj buvo pasakyta, kad Worcesterj yra republika.

labai didelis vaikų choras, oktetai, solistai, ir k. Be to, garsiausia Worcesterio smuikininkė F. Berkowitz išpildys žymiausių programo da.

Aukos Lietuvos Mokytojų Centruj, Utica, N. Y. Keliatas gerų tautiečių, matydami reikalą Lietuvos apšviotos, paaukavo keliatą centų jų reikaluose.

Pasikvieskite "AUŠRELĖS" KONCERTO, kuris bus Nedėlioj, 15 d. Sausio (Jan.), 1922 m., A.O.H. Svetainėj PRASIDĖS 2:30 VALANDA PO PIETŲ.

Republikos ir Katinas. Pereitame "A. L." numerį buvo padaryta didelė klaida vienoj žinutėj, kurioj buvo pasakyta, kad Worcesterj yra republika.

Republikos ir Katinas. Pereitame "A. L." numerį buvo padaryta didelė klaida vienoj žinutėj, kurioj buvo pasakyta, kad Worcesterj yra republika.

Republikos ir Katinas. Pereitame "A. L." numerį buvo padaryta didelė klaida vienoj žinutėj, kurioj buvo pasakyta, kad Worcesterj yra republika.

Republikos ir Katinas. Pereitame "A. L." numerį buvo padaryta didelė klaida vienoj žinutėj, kurioj buvo pasakyta, kad Worcesterj yra republika.

ANT RANDOS. 2 Dorrance st. kamps Cambridge st. Šiltas trijų rūmų namelis su elektra ir vandens nuobėga.

PAJIEŠKAU savo giminių ir pažįstamų gyvenančių Suvenytose Valstijose. Aš paeinu iš Lietuvos: Palnevežio apskrčio, Krenkavos parap., Butrimonių sođiaus. Kreipkitės šiuo adresu.

ATSAKYMAS DAUGELAI. J. Daugėla pagarsino, kad bilų mano nemokės. Su šiuoim pranešu, kad ne aš pabėgau iš namų, bet jis pats.

DABAR PRADEK PIRKT CHALLENGE PIENĄ. Ir taupyk Leibelius, kad gavūs Brangių Dovanų.

Nuga-Tone. PADARA TIRŠTĄ, RAUDONĄ KRAUJĄ, STIPRUS, NUOLATINIUS NERVUS, TVIRTUS VYRUS IR MOTERES.

SIUNCIAM ANT ISBANDYMO! Visiems, kas tiktai prisijus 2 dol. mes prisijusime puikią 4 dolerių burtorišką britvą.

MOTINŲ MODERNIŠKOJI LOPSINĖ. "Cit neverki mano mažulėli — neraudok, aš tau duosiu BAMBINO čiucia-liuliją."

AUTOMATIŠKA YLA. Įsigyk šią praktišką ylą! Su šia yla gali taisyti savo čėverykus, peškes ir kitokius storus siuvimus.

PAJIEŠKAU savo sesers Paulinos Radzevičienės, iš miesto Kalvarijos, Suvalkų rėd. Apie 8 metai kaip gyvena Worcester, Mass.

Pajieškau savo pažįstamą draugą, Juozą Tamulį, kuris prieš karą išvažiavo į Ameriką ir apsigyveno apie Pittsburghą, Pa.

Pasekme po 20 dienų arba gražiname jums pinigūs. PADARA TIRŠTĄ, RAUDONĄ KRAUJĄ, STIPRUS, NUOLATINIUS NERVUS, TVIRTUS VYRUS IR MOTERES.

Republikos ir Katinas. Pereitame "A. L." numerį buvo padaryta didelė klaida vienoj žinutėj, kurioj buvo pasakyta, kad Worcesterj yra republika.

Republikos ir Katinas. Pereitame "A. L." numerį buvo padaryta didelė klaida vienoj žinutėj, kurioj buvo pasakyta, kad Worcesterj yra republika.

Republikos ir Katinas. Pereitame "A. L." numerį buvo padaryta didelė klaida vienoj žinutėj, kurioj buvo pasakyta, kad Worcesterj yra republika.

Republikos ir Katinas. Pereitame "A. L." numerį buvo padaryta didelė klaida vienoj žinutėj, kurioj buvo pasakyta, kad Worcesterj yra republika.

Republikos ir Katinas. Pereitame "A. L." numerį buvo padaryta didelė klaida vienoj žinutėj, kurioj buvo pasakyta, kad Worcesterj yra republika.

Republikos ir Katinas. Pereitame "A. L." numerį buvo padaryta didelė klaida vienoj žinutėj, kurioj buvo pasakyta, kad Worcesterj yra republika.

Republikos ir Katinas. Pereitame "A. L." numerį buvo padaryta didelė klaida vienoj žinutėj, kurioj buvo pasakyta, kad Worcesterj yra republika.

DR. F. S. ZURWELL. Lietuvius burnos Chirurgas ir Dentistas. 25 Millbury Street, Worcester, Mass.

Ofiso valandos: Nuo 9:30 iki 12 ryto. Nuo 2 iki 6 ir nuo 7 iki 9 vakare. Nedėliomis pagal sutartį.

Pajieškau Viktorijos Armanavičiūtės, kuri paeina iš Kodonių kaimo, Butrimonių valsč., Alytaus apskr. Girdejuo, kad gyvena Worcesterj.

KAM KENTĖTI? Raumatizmo, neuralgijos ir raumenų gėlimai greitai nuostaja, jeigu patrintu su PAIN-EXPELLER.

SKROM. Gyduoė nuo reumatizmo yra vieną iš geriausių išmėgta daug Worcesterio žmonių.

CUNARD-ANCHOR. Didžiausi, greičiausi pasauljū laivai, saunas apsiėjimas su keleviais.

Lietuvius Fotografas ir Maliorius. Puiki, Nauja Galerija! Jeigu jums pabodo kitų fotografistų darbas ir nesate užgaudinti, kreipkitės pas mane.

Lietuvius Fotografas ir Maliorius. Puiki, Nauja Galerija! Jeigu jums pabodo kitų fotografistų darbas ir nesate užgaudinti, kreipkitės pas mane.

Lietuvius Fotografas ir Maliorius. Puiki, Nauja Galerija! Jeigu jums pabodo kitų fotografistų darbas ir nesate užgaudinti, kreipkitės pas mane.

Lietuvius Fotografas ir Maliorius. Puiki, Nauja Galerija! Jeigu jums pabodo kitų fotografistų darbas ir nesate užgaudinti, kreipkitės pas mane.

APTIEKA. Vienintėli Lietuvos Vaistinyčia. Visų daktarj Amerikos ir Europos Receptus sutaisome su didžiausia atyda.

ANTANAS J. MILLER. Lietuvius Advokatas. 406 Slater Bldg. Worcester, Mass.

DR. F. MATULAITIS. 8 Vernon St. Worcesterj. Ofiso valandos: 1 to 3 P.M. 7 to 8 P.M. Nedėliomis nuo 1-3 P.M.

DR. RUTH F. BERNOT. Dentistė. Central Exchange Bldg. 311 Main St., Worcester Mass.

DR. TESSMER, Dentistas. Saugaus dantu taisytojas už priemamą kainą. 306 Main St. Worcesterj.

PRANAS LEVERIS. Dailjė-staliorius. Užima kontraktus ant budavojimo ir taisyimo namų.

Prisiraišk prie mūsų Kalėdinio Kliubo! I savaitė užmokėdami po: \$0.25 i savaitė \$12.63

Worcester Five Cents SAVINGS BANK, 316 Main Street, Worcester, Mass.

POPE OPTICAL CO. 397 Main St., Worcester, Mass. (Viršui Moulton's krautuvės)

POPE OPTICAL CO. 397 Main St., Worcester, Mass. (Viršui Moulton's krautuvės)